

universitātes avīze

PIRMDIENA,
1999. GADA
26. APRĪLIS

LATVIJAS AKADEMISKAJĀ BIBLIOTĒKĀ
dib. 1524.g.

<http://ieva05.lanet.lv/~luua>

№ 15

JAUNUMI

Starptautiskie eksperti akreditē LU programmas

Starptautiskie eksperti no Igaunijas, Somijas, Norvēģijas bija ieradušies LU, lai izvērtētu komunikāciju zinātnes, filosofijas, politikas zinātnes, datorzinātnes un programmēšanas studiju programmu attīstību.

Kā izteicās Tartu universitātes pārstāvis dr. *Peter Vihalemm* - viņš un kolēģi ir optimistiski noskaņoti par studiju programmas attīstības gaitu Latvijas Universitātē. Īpaši komunikāciju zinātnes attīstībā ir pārmaiņas, salīdzinot ar procesiem pirms vairākiem gadiem. Otrs komunikāciju zinātnes speciālists dr. *Kaarle Nordenstreng* no Tampere universitātes Somijā atzina, ka studijas atbilst starptautiskajiem standartiem. Eksperti viesojušies divās lielāko laikrakstu redakcijās, tikušies ar LR Nacionālās TV un radio padomes pārstāvjiem, notikušas sarunas ar studentiem. Pēc redzētā dr. *K. Nordenstreng* rekomendē pilnveidot sociālo zinātņu kooperāciju, t.i., kopsakarību izpētē panākt lielāku saistību ar politikas un socioloģijas zinātni, kā arī filosofijas studijām.

Arī politikas zinātnes studiju programmās jāpalīdz studentiem padziļināti izprast sabiedrības attīstības teorētiskie un praktiskie aspekti.

Kā uzsvēra prof. *Pēteris Laķis* no Kultūras akadēmijas, filosofijas studijās pārāk liela vērtība tiek pievērsta klasiskās teorijas apguvei, bet pārāk maza - mūsdienu moderno domātāju atziņām un secinājumiem.

Tātad LU sociālo zinātņu pārstāvjiem ir iemesls būt apmierinātiem ar paveikto un domāt, kā pilnveidot iesākto.

Visas bakalaurantūras un maģistrantūras studiju programmas tika akreditētas uz sešiem gadiem, doktorantūras un LU Humanitārā institūta programmas - uz diviem gadiem.

ILZE BRINKMANE

Atklāta jauna lasītava

Atklāšanas lenti pārgriez LU rektors *J. Zaķis*, piedaloties EVF dekānam *E. Vasermanim* un LU Bibliotēkas direktoram *G. Mangulim*.

2. lpp. ▶

Studentu gājiens Rīgas ielās

Latvijas Universitātes Studentu padome pagājušās nedēļas ceturtdienā aicināja jūs piedalīties studentu gājienā pie LR Saeimas, IZM un Ministru kabineta, jo mūsu augstskolai tika samazināts finansējums par 55 tūkstošiem latu. Šī samazinājuma dēļ visvairāk ciešu studenti, to stipendijas, transporta kompensācijas, kā arī samazinātos budžeta vietu skaits un, iespējams, pieaugtu mācību maksas. Tas skartu arī mūsu pasniedzēju jau tā kritiski zemās algas, un mums būtu viņi jāzaudē.

Studentu gājiens sākās 8.00 pie Saeimas un noslēdzās pie Ministru kabineta ap plkst. 10.00. Gājienā piedalījās vairāk studentu nekā bija cerēts, kas vienojās kopīgā solī ar savas augstskolas mācībbspēkiem. Mūsu saukļi bija visnotaļ skaidri un izaicinoši, piemēram, "Vai Saeimā ir kāds ar augstāko izglītību?", "Nepieļausim maksas izglītību!", "Tev nebūs studentu noniecināt!", "Mūsu valdība iznīcina mūsu nākotni!", "Kas mūsu zināšanu kaps - mūsu izglītības paps!" u.c.

LU kanclers *Pāvels Fricbergs* (no labās) un Studentu padomes pārstāvji *Ilona Bauda* un *Ritvars Eglājs* pārrunās ar izglītības un zinātnes ministru *Jāni Gaigalu*

Studentu gājiena orgkomiteja - *Ilona Bauda*, *Roberts Līnis* un *Ritvars Eglājs* - izsaka pateicību gājiena dalībniekiem un tā atbalstītājiem par atsaucību, savu interešu un tiesību aizstāvēšanu, kā arī par korekto uzvedību gājiena laikā.

Šis gājiens bija pirmais solis, lai pievērstu valdības un sabiedrības uzmanību izglītības stāvoklim ne tikai LU, bet visā valstī. Izglītībai ir jābūt valdības politikas prioritātei! Studentu padome turpinās aktīvi iesaistīties un risināt LU un tās studentiem aktuālus jautājumus.

Sadosimies rokās mūsu kopīgajam solim!

4. lpp. ▶

ŠAJĀ NUMURĀ:

Medicīnas fakultātē
zinātniska konference
2. lpp.

Atjaunota sieviešu
konkordija "Zinteniece"
2. lpp.

Somu zinātnieki LU pirms
50 gadiem un somugru
studijas šobrīd 3. lpp

"UA" viesi - Visvaldis
Klintonsons un Dace Meiere
5. un 6. lpp.

JŪSU ZINĀŠANAI

Eiropas Nedēļa '99

Klubs "Māja" - jaunatne vienotai Eiropai un Eiropas Kustība Latvijā (EKL) no 3. līdz 9. maijam organizē "Eiropas Nedēļu '99", kurā notiks pasākumi par dažādām pašlaik sabiedrībā aktuālām tēmām, kas saistītas ar Eiropu. Nedēļas programma:

Pirmdiena, 3. maijs - Informācijas diena.

10:00 - 16:00 Informācijas stends Rīgas centrā pie viesnīcas "De Rome". 15:00 - 16:30 Lekcija "Izglītības iespējas Eiropas Savienības (ES) valstīs" (A. Leja - Sausa, Izglītības ministrija; A. Gržibovska, LU Ārējo sakaru daļa). 17:00 - 18:30 Paneldiskusija "Sabiedriski aktīvo jauniešu iespējas Eiropā" (ELKJA)

Otrdiena, 4. maijs - Atvērto durvju diena.

14:00 - 17:00 Ekskursijas Eiropas valstu vēstniecībās un tikšanās ar vēstniekiem, Latvijas valsts iestāžu, kas saistītas ar Latvijas integrāciju ES apmeklējums, skolēnu, studentu un citu interesentu grupām. 14:00 - 15:00 Lekcija "Krīze Dienvidslāvijā un ES nostāja" (A. Pabriks). 15:15 - 16:15 Lekcija "Eiropas Komisijas krīze - cēloņi un sekas" (E. Inķens, Saeimas Eiropas lietu komisija). 16:30 - 17:30 Lekcija "ES patvēruma politika" (U. Zumente - Sūla, K. Lindholm; UNHCR)

Trešdiena, 5. maijs - Izglītības diena

15:00 - 16:30 Lekcija par etniskajām minoritātēm Latvijā un Eiropā (I. Ziemeļe, LU Juridiskās fakultātes cilvēktiesību institūts). 16:40 - 17:40 Diskusija par aptaujām, kur pēta iedzīvotāju attieksmi par Latvijas integrāciju ES.

Ceturtdiena, 6. maijs - Eiropas Konstitūcijas diena

13:00 - 17:00 Seminārs "Arod biedrību loma Latvijas nacionālo interešu definēšanā" (EKL sadarbībā ar Latvijas Brīvo arod biedrību savienību (LBAS), Eiropas Komisijas Delegāciju Latvijā un Ārlietu Ministriju; Bruņinieku 29/31). 15:00 - 16:30 Seminārs "Konstitucionālās reformas ES un to ietekme uz Latviju" (I. Ziemeļe, LU Juridiskās fakultātes Cilvēktiesību institūts; EKL sadarbībā ar Eiropas Komisijas delegāciju Latvijā). 18:00 - 20:00 Diplomātiskais salons ar Igaunijas un Lietuvas Eiropas Kustību pārstāvju līdzdalību

Piektdiena, 7. maijs - Ekonomikas diena

10:00 - 15:00 Seminārs "Ko Latvijai nozīmē eiro" (I. Šteinbuka, Finanšu ministrija; J. Kravalis, Latvijas Banka; Konventa sēta, Konferenču zāle; EKL sadarbībā ar K. Adenauera fondu), (mērķauditorija - žurnālisti). 14:00 - 17:00 Diskusija "Eiropas Savienība" (Liepājas Biedrības nams; EKL sadarbībā ar NO "Liepāja 21. gadsimtam"). 16:00 - 17:00 Lekcija par eiro (V. Neimanis, "Unibanka"), (mērķauditorija - jaunieši)

Sestdiena, 8. maijs - Konkursu diena

Debašu, erudīcijas, zinātnisko darbu, plakātu, Eiropas Nedēļas '99 logo un instalāciju konkursu fināls un apbalvošana.

Svētdiena, 9. maijs - Eiropas diena

Zīmējumu konkurss bērniem, atrakcijas un viktorīnas Vecrīgā. 19:00 - 20:00 Kora "Sonore" Eiropas mūzikas koncerts (Latviešu Biedrības Nams, Zelta zāle)

Lekcijas notiks LU Vēstures un filozofijas fakultātē.

Visi laipni aicināti pieteikties uz Atvērto durvju dienu līdz 28. aprīlim un piedalīties pārējos Eiropas Nedēļas '99 pasākumos.

Iegūt sīkāku informāciju un pieteikties var Klubā "Māja" - jaunatne vienotai Eiropai, Aspazijas bulv. 24 - 520; Rīga; LV-1050. Tālrunis: 7222633, fax.: 7213101

JAUNUMI

Atklāta jauna lasītava

Rektora vēlējums: "Kaut vairāk būtu šādu gaišu telpu un gaišu brīžu!"

◀ 1. lpp.

LU Bibliotēkai 19. aprīlī Aspazijas bulvārī 5 tika atklāta jauna LASĪTAVA ar gaišu, modernu un oriģinālu interjeru, jaunām mēbelēm un brīvpieejas grāmatu fondiem. Projekts tapis LU Bibliotēkas un Ekonomikas un vadības fakultātes idejiskā un finansiālā sadarbībā. Lasītājiem radīti optimāli apstākļi ražīgam, intelektuālam darbam.

Dāvanai ir vēsturiska vērtība

Tagad bieži dzirdam: "Viss atgriezās savās vietās...". LU Medicīnas fakultātes (MF) profesors Nikolajs Sjakste līdz šim strādāja Parīzē un tagad - LU MF. Viņš MF profesoram A. Miltiņam dāvināja trīs grāmatas, kas papildina esošo mācību līdzekļu klastu.

Dermatoveneroloģijā LU klīniskā bāze nesen izveidojās Rīgas 1. klīniskajā slimnīcā, kur ilgus gadus līdz savam darba mūža pēdējai dienai strādāja profesors Pēteris Sņiķers (1875 - 1944). Šī populārā personība ierindojas LU dibinātāju, MF un Latvijas militārmedicīnas veidotāju galerijā.

Dermatoveneroloģijai kā akadēmiskai disciplīnai sākuma posms meklējams revolucionāro ideju caurstrāvotajā Francijā, kur Tulūzas katoģas cietumārsts un vēlāk pasaulslavens Parīzes profesors Filips Rikors (1800 - 1889) kopā ar saviem līdzstrādniekiem veneroloģijā sagrāva unitāro (tās piekritēji kļūdaini uzskatīja, ka eksistē tikai viena veneriskā slimība - sifiliss) un radīja šodien atbalstāmo duālo teoriju (par vairākām seksuālu kontaktu ceļā iegūtajām slimībām).

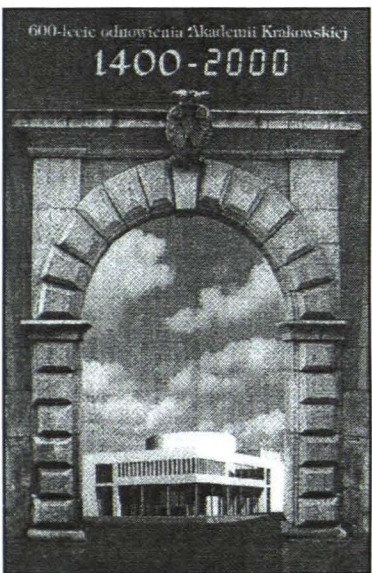
Parīzē Krievijas intelektuāļi aiz-

guva to, kas trūka mājās. Viņi pilnveidojās zinātnē un zinātniski praktiskajās disciplīnās. Piemēram, veterinārmedicīnas maģistrs un Krievijas armijas palkavnieks, pasaulē pazīstamais maleīna atklājējs latvietis Kristaps Helmanis (1848 - 1892) (apbedīts Tērvetē), savus darbus veica sadarbībā ar slaveno L. Pastēru. Parīzē saskatāmi sākumi arī Pēterburgas dermatovenerologu skolai, kur P. Sņiķers Pēterburgas Kara medicīnas akadēmijā (PKMA) kļuva par kara ārstu un speciālistu dermatoveneroloģijā, aizstāvot disertāciju Dr. med. grāda iegūšanai. Disertācijas pētījumi par tuberkulīnu cieši saistījās ar to vidi Pēterburgā, kuru izveidoja K. Helmanis. PKMA papildināšanās nolūkos P. Sņiķeru komandējs iepazīties ar klīniku un zinātniskajiem centriem Vīnē, Berlīnē un Parīzē.

Prof. Sjakstes dāvinātās grāmatas atgādināja par LU MF saitēm ar Franciju un izaugsmi veneroloģijā - disciplīnā, par kuru skaļi nerunā...

ALFRĒDS MILTIŅŠ,
LZA kor. loceklis, LU MF
profesors (dermatoloģijā
un veneroloģijā)

Krakovas Akadēmijai - 600

Šī ir pirmā universitātes jubileja brīvajā Polijā. Svētku svinīga atklāšana par godu Krakovas Akadēmijas atjaunošanas 600 gadiem notiks 12. maijā. Šajā dienā 1364. gadā karalis Kazimirs Lielais dibināja akadēmiju (Studium Generale), kurā va-

rēja apgūt tiesību zinības, medicīnu un mākslu. Pēc dibinātāja nāves mācību iestāde zaudēja savu nozīmību. Tomēr 1400. gadā karalis Vladislavs Jagello panāca, ka to atjauno - jau kā universitāti, kurā varēja apgūt arī teoloģiju.

Krakovas Akadēmijas atjaunošanas jubilejā ir plānoti vairāki pasākumi - gan lielāki, gan mazāki. Tos organizē atsevišķas universitātes vienības. Jubilejas svinības ilgs līdz pat 2001. gada 12. maijam.

2000. gada 29. - 30. septembrī notiks starptautiska zinātniskā konference "Universitas: Science-Humanities-Arts".

Oktobrī sāksies populārzinātnisko lekciju cikls par izcilām personībām, kas saistītas ar universitāti, kā arī par mācību iestādes sasniegumiem.

No 2000. gada maija līdz rudenim risināsies Studentu Kultūras festivāls. Notiks dažādi koncerti, teātra izrādes, kurās piedalīsies dažādu augstskolu studenti no visas Eiropas.

LINDA KALNIŅA

Profesors - tā ir īpašība

LU Medicīnas fakultātei 20. aprīlī bija īpaša diena, jo notika profesora Kristapa Rudzīša simtgades piemiņai veltīta studentu, rezidentu un doktorantu zinātniskā konference.

Profesors Kristaps Rudzītis bijis neordināra personība. Kā secinājis prof. Ilmārs Lazovskis - personības atceras, ja tās spējušas pacelties pāri savam laikam, vai arī teikušas kaut ko neordināru, kas vēlāk apstiprinājies. Pratušas atstāt aiz sevis kaut ko

taustāmu - uzrakstītus vārdus vai tml. Un, galvenais, kaut ko devušas tautas, nācijas, valodas, augstskolas pašapziņas celšanai.

Profesors K. Rudzītis savā ārsta praksē izmantojis savam laikam neparastas metodes. Pats centies un mācījis studentiem cilvēku saskatīt kopumā, vidē, kurā tas dzīvo, meklēt kopsakarības, jo viss savā starpā ir saistīts.

K. Rudzīša kungs cienījis latviešu valodu un atgādinājis, ka vārdi ir

domu drānas. Gan arī to, ka lielu lomu dzīvē spēlē sagādīšanās.

K. Rudzīša meita, ārste Mirdza Strautiņa atcerējās tēva norādījumus par medicīnas ētikas un augstajiem morāles principiem. Kā piemēru var minēt, ka viņš teicis, ka jāārstē arī pacients, kuram vakarā paredzēts nāvēssods.

Cilvēks ir interesants, ja saprot un mīl humoru. Profesors-mēdzis asprātīgi jokot. Padomju varas gados K. Rudzītis atņēma titulus un noliedza viņu saukt par profesoru, bet aizliegums daudzām aizmirsies. Reiz K. Rudzītis izsaukts uz "stūra māju" jeb "čeku" un viņam prasījuši, kā viņš pieļauj, ka viņu joprojām dēvē par profesoru. Uz to atbildējis: "Mani par profesoru sauc jau no piecu gadu vecuma. Tā, acīmredzot, ir īpašība: vai nu tā ir, vai arī tās nav."

Konference turpinājās trīs sekcijās un tika nolasīti 19 referāti. Piemēram: "Ateroskleroze vēsturiskajā un šodienas skatījumā", "MIC - A (MHC klases ķēdei radniecīga gēna A) mikrosatelīta 5. allēle palielina risku saslimt ar vinsulīna atkarīgo cukura diabētu (IDDM)".

Pētījumi ir nozīmīgi, jo atklāj jaunus aspektus jau esošajiem pieņēmumiem.

ILZE BRINKMANE

Atmiņās dalās prof. Rudzīša ideju turpinātājs prof. I. Lazovskis

Dāsns dāvinājums

Pasaulē pazīstamais latviešu patoloģis un dziedonis profesors Jānis Kļaviņš kārtējo reizi sevi apliecinājis kā zinātnes mecenāts. Nesen Latvijas Universitātes Medicīnas fakultāte no viņa saņēma vairākus sūtījumus, kas atjaunotajai fakultātei ir ļoti nozīmīgi mācību un pētnieciskā darba sekmīgai izvēršanai. Profesora atsūtītais grāmatu un zinātnisko žurnālu krājums bija tik plašs, ka tā ievietošanai bija nepieciešamas pat 47 kastes! Tas satur jaunāko literatūru par dažādām medicīnas nozarēm, bet

it īpaši par patoloģiju un onkoloģiju, un tagad ir pieejams LU Zinātniskajā bibliotēkā. Turklāt profesors fakultātei nodeva paša sagādāto un ļoti nepieciešamo aparatūru un instrumentus histoloģijā un patoloģijā, kas līdzās izvērst kā studentu apmācību, tā arī zinātniskus pētījumus.

Studijas LU Medicīnas fakultātē J. Kļaviņš sāka 1941. gadā, taču kara apstākļu dēļ bija spiests tās pārtraukt. Vēlāk viņš guva plašu zinātnes pasaules ievēribu un atzinību, strādājot ASV un radot jaunu teori-

ju par tumoru marķeriem, kā arī veicot citus pētījumus. Sadarbību ar dzimto Latviju profesors sāka pirms desmit gadiem, 1990. gadā viņš tika ievēlēts par Latvijas Zinātņu akadēmijas ārņemju locekli, bet 1991. gadā - par savas pirmās *Alma mater* - Latvijas Universitātes Goda doktoru.

LU Medicīnas fakultāte ir dziļi gandarīta par šo lielisko velti.

LU Medicīnas fakultātes dekāns, profesors ULDIS VIKMANIS

Atjaunota sieviešu konkordija "Zinteniece"

1929. gada 29. oktobrī Maija Liepiņa un Hilda Rumpe nodibināja studentu konkordiju "Zinteniece". Šī organizācija pievienojās jau pastāvošajām vīriešu konkordijām "Valdemārija", "Zelmenis" un "Latviensis". "Zinteniece" darbojās Latvijas Universitātes un citu augstskolu studentes. Tā bija apolītiska organizācija, kuras mērķis bija pievienot latviešu studentes, veicināt viņu kultūroloģisko attīstību, interesi par zinātni un mākslu, sekmēt viņu garīgo un materiālo neatkarību, lai vēlāk konkordijas dalībnieces ar savu darbu un paraugu veicinātu latviešu tautas garīgo un fizisko izaugsmi, sekmētu nacionālās Latvijas un latviskas kultūras tapšanu. Biedrības devīze bija: "Mēs bū-

sim lielas tik, cik mūsu griba."

Latvijā pašreiz vēl ir dzīvas sešas "Zintenieces" filistres, kā arī konkordijas dibinātāja Maija Liepiņa.

Pēckara gados konkordija "Zinteniece" tika atjaunota ASV. Organizācijā aktīvi darbojās ap 100 biedreņu. Viņu mērķis bija saglabāt savu valodu un kultūru svešumā, kā arī neaizmirst Latviju.

1996. gadā tika sākta sadarbība starp ASV konkordijas seniori Lidiņu Kiršteins un Maiju Liepiņu ar mērķi atjaunot "Zinteniecei" Latvijā.

1998. gada 9. novembrī konkordija "Zinteniece" tika oficiāli atjaunota un reģistrēta Uzņēmumu Reģistrā. Tāpat kā pirmskara periodā, arī tagad ir izveidota savstarpēja sadar-

bība ar citām studentu organizācijām. "Zinteniece" piedalās Latviešu studentu biedrību rīkotajos pasākumos, literārajos vakaros, kā arī avīzes veidošanā.

Mēs aicinām atsaukties studentes, kuras būtu ieinteresētas piedalīties konkordijas "Zinteniece" tālākā pilnveidošanā un attīstīšanā, tādējādi bagātinot arī sevi.

Sīkāku informāciju var iegūt pa tālruni 9-4772966 - Evita vai 7-339565 - Signija (vakaros), vai knr70040@lanet.lv - Inese.

SIGNIJA AIZPURIETE,
konkordijas "Zinteniece"
viceseniore

Parakstīts līgums

17. martā LU tika parakstīts līgums starp Latvijas - Vācijas kultūras, izglītības un informācijas fondu un LR Izglītības un zinātnes ministriju par sadarbību projektā "Ministeres vasaras skola 1999". Fonda priekšsēdētājs ir profesors, LU rektors J.Zaķis, direktors I. Bērziņš, no ministrijas puses līgumu parakstīja valsts sekretārs G.Tomsons. Projektu atbalsta Ziemeļreinas - Vestfāles valsts kancleris pārstāvis dr. J.Veiss. Apmēram 20 Latvijas ģimnāziju audzēkņi varēs mācīties Vācijā

LU 80

Somu zinātnieki Latvijas Universitātē

LU mācību procesā 20. - 30. gados iesaistījās arī ievērojami zinātnieki un augstskolu pasniedzēji no kaimiņvalstīm: Somijas, Igaunijas, Lietuvas un Polijas.

Šoreiz savu nelielo rakstu es vēltīšu somu zinātniekiem, kuri minētajā laikā posmā apmeklēja mūsu Universitāti un nolasīja šeit lekcijas.

Savākie materiāli liecina, ka 20. - 30. gados pie mums nolasīja lekcijas 13 somu zinātnieki, kuru vidū bija arhitekti, filologi, teologi, ģeofiziki. Pie mums viesojās Helsinku universitātes un Helsinku Tehniskās augstskolas rektori. Kā liecina arhīvu materiāli, vēl četriem somu zinātniekiem bija nosūtīti uzaicinājumi nolasīt lekcijas Latvijas Universitātē, bet neizdevās noskaidrot, vai tie tika pieņemti un īstenoti.

Pirmais somu zinātnieks, par kuru nolasītajām lekcijām mums ir informācija, bija pazīstamais valodnieks, salīdzināmās valodniecības speciālists, Helsinku universitātes profesors Jozepi Jūlijs Mikola. Savu izglītību J. Mikola ieguva Helsinku universitātē no 1886. līdz 1892. gadam, kur studēja sanskritu un senziemeļnieku valodas. Slāvu valodas viņš apguva Harkovā un Maskavā, pie pazīstamiem krievu zinātniekiem: Potebņas, Drinova, Fortunatova; savu izglītošanos turpināja arī Vinē un Varšavā. No 1895. līdz 1934.

gadam viņš bija docents un vēlāk profesors Helsinku universitātē. Galvenie profesora J. Mikolas pētījumu virzieni bija slāvistiska, somugru, baltu un ģermāņu valodas, kā arī Ziemeļu un Austrumeiropas senā vēsture.

Latvijas Universitāti profesors J. Mikola apmeklēja divreiz - 1920./21. un 1930./31. mācību gadā. Diemžēl neizdevās noskaidrot, kādam tematam profesors savas lekcijas vēltīja pirmajā apmeklējumā, Helsinku universitātes somu valodas un literatūras profesora Jūlija Krona ģimenē. No 1888. gada Karle Krons ir somu un salīdzināmās folkloras docents un no 1908. gada - profesors Helsinku universitātē. Viņš vispirms pievērsās pasakām par dzīvniekiem un zvēriem un laikā no 1886. līdz 1891. gadam publicēja šo pētījumu rezultātus. Tajos K. Krons ir sakārtojis savu tēva metodes un vērojumu zinātniskā sistēmā, radot jaunu ģeogrāfiski vēsturisku jeb, tā saucamo, "somu metodi", kas radīja apvērsumu tautas tradīciju pētīšanā. Pēc tēva nāves 1888. gadā K. Krons sakārtoja un izdeva nepabeigtos darbus, un laikā posmā no 1903. līdz 1910. gadam iznāca viņa paša mūža darbs "Kalevalas dziesmu vēsture", kurā autors pierāda, ka gandrīz puse no šīm dziesmām ir radušās Igaunijā un vēlāk, "ieceļojušas" Karēlijā, kur tās uzrakstīja Ka-

levalas autors Eliass Zenruts. Pie mums K. Krons 1930. gada 17. novembrī nolasīja lekciju par somu un latviešu folkloru.

1935. gada 17. janvārī ar priekšlasījumu LU aulā uzstājās ievērojams somu mežzinātnieks profesors Aimo Karlo Kajanders. No 1908. gada Kajanders bija pagaidu un no 1911. gada - pastāvīgs profesors Helsinku universitātē. Viņš veica plašus zinātniskus ceļojumus pa Somiju, Ziemeļkrieviju un Austrumsibīriju. Profesors A. Kajanders ievadīja un noorganizēja Somijas mežu darbinieku zinātnisko sagatavošanu un mežu pētniecību, sniedzams arī savu īpašu, plaši pazīstamu meža tipu teoriju. Šī teritorija ir viens no izcilākajiem sasniegumiem somu augu ģeogrāfijā, uz kuru dibinās arī Somu mežu bioloģiskā, matemātiskā un saimnieciskā izpēte.

A. Kajanders aktīvi piedalījās arī Somijas politikajā dzīvē, būdams ministrs un divreiz - premjers.

Savā lekcijā Latvijas Universitātē profesors A. Kajanders runājis par mežkopības problēmām un pieminējis arī vairākus zinātnieka darba jautājumus. Kā atzīmējis orators, zinātniskās pētīšanas darbs dažās nozarēs prasa ļoti lielus līdzekļus - piemēram, tehniskās zinātnēs un fizikā - tādēļ šajās nozarēs lielas priekšrocības ir lielu, ba-

gātu nāciju zinātniekiem. Taču, kā viņš uzsveris, arī mazo nāciju zinātniekiem darba pietiek, jo sevišķi pievērsoties savas nācijas interesēm, problēmām, kam iespējams ziedot vairāk līdzekļu.

A. Kajanders arī atzīmējis, ka mazas nācijas zinātniekiem bieži ir grūti iekarot lielo tautu zinātnieku ievērbu un atzinību, bet tas nedrīkst ietekmēt darba prieku un drosmi. Tālāk somu zinātnieks runājis par to, cik svarīga ir jauno zinātnieku sagatavošanas problēma. Šajā jautājumā vadošā loma ir vecākās paaudzes zinātniekiem. Lektors uzsveris, ka jauno zinātnieku sagatavošana ir ļoti nopietns uzdevums, tam ir nepieciešams laiks un tas jāveic sistemātiski.

Atziņas par to, kāda loma pasaules zinātnē var būt mazo tautu pārstāvjiem, kuras viņš izteica vairāk nekā pirms 60 gadiem, nav zaudējušas savu aktualitāti arī mūsdienās.

Un pēdējais no somu zinātniekiem, kas uzstājās ar priekšlasījumiem LU Pirmās Republikas laikā, bija Abo (Turku) akadēmijas ģeoloģijas profesors Dr. Hans, kurš pēc Matemātikas un dabas zinātņu fakultātes aicinājuma, 1939. gada 13. martā nolasīja lekciju par tematu - "Sulfīdu rūdu atradnes Somijā".

GEORGS BRIEŽKALNS,
LU bibliotēkas bibliogrāfs

LU bibliotēkas bibliogrāfs

GEORGS BRIEŽKALNS,
LU bibliotēkas bibliogrāfs

GEORGS BRIEŽKALNS,
LU bibliotēkas bibliogrāfs

VĒRTĒ PAŠMĀJU ACS

Kā klājas Universitātes somugriešiem?

foto - TOMAS GRĪNBERGS

Kersti Boiko

Šoreiz "UA" viesojās Svešvalodu fakultātē pie SOMUGRU studiju programmas direktores - docentes, Dr. filol. KERSTI BOIKO. Tā ir pavisam jauna bakalaura studiju programma, kas izveidota 1995. gadā. Pie tās šūpuļa ir stāvējis Ziemeļvalstu informācijas birojs, Somijas un Igaunijas vēstnieki, arī Baltijas asambleja ir devusi savu svētību. Viens no galvenajiem mērķiem bija - lai Universitātē beidzot būtu iespējams apgūt lībiešu valodu, jo, lai gan lībieši dzīvo te pat - Latvijā, interesenti valodu mācīties nevarēja. Tādēļ arī šajā programmā viens no studiju priekšmetiem ir lībiešu valoda.

Uzziņai - pašlaik Latvijā ir apmēram 200 lībiešu, tiesa gan, viņu valodas prasme ir dažāda. Bet, kā zināms - kamēr ir dzīva valoda, pastāy arī tauta.

Šogad humanitāro zinātņu bakalaura grādu iegūs pirmie seši studenti, kuri veic arī interesantus un nozīmīgus pētījumus, piemēram, par robežapsardzības terminoloģiju somu un latviešu valodā.

- Docentei Kersti Boiko vaicāju: "Vai studenti apgūt lībiešu valodu sarunvalodas līmenī?"

- Studenti apgūst vārdu krājumu, kas ir apmēram 800 vārdu. Mācās lībiešu valodu divus semestrus, reizi nedēļā, apgūstot gramatikas minimumu un sasniedzot tādu valodas prasmes līmeni, lai patstāvīgi varētu la-

sīt tekstus.

- Pie jums lekcijās bija neliels skaits jauniešu. Cik studentu uzņemat?

- Uzņemšana notiek katru otro gadu. Šogad atkal uzņemsim jaunu grupu. Šovasar tie būs divpadsmit cilvēki.

- Vai iestājpārbaudījums jākārtoto arī kādā no somugru valodām?

- Nē, jo šī programma atšķiras no angļu, franču un vācu programmām ar to, ka somu, igauņu un lībiešu valodu šeit sāk mācīties no nulles. Angļu un vācu valodu turpina mācīties no vidusskolas līmeņa.

- Vai ir magistrantūras programma?

- Pašlaik nav. Gribētu, lai nākotnē būtu, tas gan atkarīgs arī no studentu interesēm. Rēķināties arī ar iespēju turpināt studijas magistrantūrā Igaunijā vai Somijā.

- Ko studenti var darīt (kādas jomās strādāt?) pēc bakalaura programmas apgūšanas?

- Studiju programma ir akadēmiska. Tas nozīmē, ka tā būtībā ir ievads somugristikas pamatos. Darba tirgus vajadzībām apgūst somu, igauņu, arī lībiešu valodu; vispārējai izglītībai - angļu vai vācu. Papildus tiek sniegti arī dažādi teorētiskie kursi par somugru kultūru, etnogrāfiju un arheoloģiju. Ir arī diezgan gari igauņu literatūras cikli: somu literatūra, lībiešu kultūras vēsture.

Tātad - tie ir cilvēki, kas prot valodu un kuriem ir priekšstats par at-

tiecīgo tautu kultūru. Viņi var strādāt dažādās firmās, piemēram, kā tulki. Protams, mēs esam ieinteresēti, lai rastos arī interese par darbu kultūras laukā, kas gan ir sfēra, kuru izvēlas ne katrs - materiālo apsvērumu dēļ. Īpaši jau vēlētos redzēt savus studentus nākotnē darbojoties zinātnē, bet uz to, protams, virzās paši labākie un arī tie, kas materiāli to var atļauties.

- Kādi speciālisti pie jums strādā?

- Fakultātē ir trīs štata vietas. Es (K. Boiko - Z. S.) esmu somugru programmas direktore, tad - Erika Krautmane, Tartu universitātes maģistrante, pie mums lietvede, stundu pasniedzēja - māca igauņu valodu un literatūru. Vieslektore Eila Mustaparta no Somijas - māca somu valodu un literatūru. Tāpat pie mums strādā "stundnieki", kas ir speciālisti savā jomā, piemēram, Vēstures un filozofijas fakultātes profesors Andrejs Vasks mācīja arheoloģiju, no Brīvības un etnogrāfijas muzeja docente Īrisa Priedīte māca etnogrāfijas priekšmetus. Profesore Janīna Kuršīte no Filoloģijas fakultātes pasniedz Baltijas jūras somu folkloru u. tml.

- Kā ir ar mācību līdzekļiem?

- Situācija ir atšķirīga dažādos priekšmetos. Piemēram, Somijā ir iestāde "Cimo", kas rūpējas par somu valodas un literatūras pasniegšanu pasaulē un līdz ar to nodrošina arī pasniedzējus ar vajadzīgajiem mācību līdzekļiem.

Grūtāk ir ar igauņu valodas mācību līdzekļiem, kuru vākšana ir mūsu pašu entuziasms. Daudz ir palīdzējis Ziemeļvalstu informācijas birojs, kas mums katru gadu iedeva nelielu naudas summu, un mēs varējām pirkt grāmatas Igaunijā.

Pašā sākumā, izmantojot starpbibliotēku abonementu, pasūtījām kaudzēm literatūras, mācību grāmatas, lai varētu izvēlēties labākās un piemērotākās mācību darbam. Šis tas mums ir arī dāvināts, piemēram, grāmatas ir dāvinājis Igaunijas valodas institūts, Igaunijas dzimtas valodas biedrība, arī privātpersonas.

Jāatzīst, ka izmantojam 1967. gadā izdoto igauņu-latviešu valodas vārdnīcu un 1959. gadā izdoto latviešu-igauņu vārdnīcu.

- Vai ir sadarbība ar igauņiem, somiem?

- Tas lielākoties ir privāto kontak-

tu līmenī. Braucienus diemžēl ierobežo materiālie apstākļi. Bija gan 2. kurss kopā ar asistenti Eriku Krautmani ekskursijā pa Tartu, savukārt igauņi viesojās pie mums.

Ir arī apmaiņas līgums ar Helsinku universitāti un katru gadu kāda studente mācās Helsinkos.

Studenti brauc arī uz Somiju vasaras kursos valodas mācību nolūkos.

- Kur jūs apgūvat somugru valodas?

- Esmu Tartu universitātes absolvente. Mana specialitāte ir somugru valodas. Daudz nodarbojos arī ar lībiešu valodu. Bija vasaras prakse pie lībiešiem, vācām valodas materiālu. Savu tā laika diplomdarbu rakstīju par lībiešu vietvārdiem.

Pēc Lībiešu savienības atjaunošanas 1989./90. gadā, biju pirmā lībiešu valodas skolotāja, esmu sastādījusi rakstu krājumu "Lībieši", kas iznāca 1994. gadā.

Tartu universitātē mums bija arī somu valoda, kuru gan galvenokārt apguvu pēc Universitātes, stažējoties Helsinku universitātē.

- Jums ir skaits vārds - Kersti! Kāds tam ir skaidrojums?

- Mana māte ir igauņiete. Savukārt Kersti tiek etimoloģiski saistīts ar Kristīni. Esmu pa pusei igauņiete, pa pusei - latviete.

- Vai nevēlaties dzīvot Igaunijā?

- Nē. Skolu esmu beigusi Rīgā, tad mācījies Tartu universitātē. Kultūras pamats ir iegūts Latvijā.

- Kādas bija studijas Tartu?

- Varētu teikt - bija ļoti grūti, jo, kad iestājos, es zināju igauņu valodu sarunvalodas līmenī. Pirmos divus mēnešus sēdēju lekcijās, faktiski neko nesaprazdama. Vakaros pārrakstīju konspektus, tad tulkoju. Tikai pēc trim mēnešiem sāku lekcijās pierakstīt. Pirmo kontroldarbu igauņu valodā norakstīju no savas kaimiņienes, bet tik un tā puse bija nepareiza, jo es no sākuma pat neatšķīru, kur sākas vārds, kur tas beidzas. Jau pirmā semestra beigās es diezgan brīvi runāju un eksāmenus kārtāju igauņu valodā.

Zinu, ka šādu ceļu ir izgājuši daudzi. Tagad mācīšanās Tartu universitātē ir atvieglota, jo ir izveidota speciāla programma - "Igauņu valoda ārzemniekiem".

Mūsu sarunā pavisam nejauši tika iesaistīta arī somu vieslektore

EILA MUSTAPARTA, kuras uzvārds, starp citu, tulkojumā nozīmē - Melnbārde. Paldies Kersti Boiko par tulkojumu latviešu valodā, lai mēs varētu sarunāties, savukārt es varēju ieklausīties skanīgajā somu valodā. Varbūt vērts to iemācīties?!

- Kā jūtaties Latvijā?

- Man ļoti patīk Rīga. Esmu jau te strādājusi pirms pieciem gadiem - Kultūras akadēmijā. Toreiz tas nebija t. s. oficiālās apmaiņas ceļš, jo Helsinku universitātē bija uzaicinājums pie ziņojumu dēļa, tādā veidā arī šo darbu atradu. Toreiz biju tikko beigusi Helsinku universitāti, piezvanīju uz Kultūras akadēmiju, lai painteresētos par darba vietu, bet man uzreiz jautāja: "Kad tu brauksi?!"

- Kas jūs piesaistīja Latvijai?

- Pirmajā reizē tā bija nejaušība. Toreiz kartē apskatījos, kur ir Latvija, Igaunija un Lietuva.

Izvēli nosaka arī tas, kādas darba vietas ir brīvas. Tā pēc Kultūras akadēmijas devos uz Pēterburgas universitāti, tad uz Somiju, un pašlaik strādāju Rīgā.

- Vai gribētu te palikt?

- Labprāt turpinātu darbu Rīgā. Šejienes studentiem ir arī liela interese par somu valodu un zemi.

- Ko novēlētu saviem studentiem?

- Lai saglabātu interesi par somu valodu, Somiju un lai prastu izmantot iegūto valodas prasmi!

- Docente Kersti Boiko novēl arī: "Lai Universitātes laiks būtu bagāts un lai paliktu atmiņā uz visu dzīvi! Lai studenti apgūtu ne tikai zināšanas, bet pieņemtos arī dzīves gudrībā!"

Es uzskatu, ka Universitāte tomēr ir tikai ievads profesijā, tāpēc, lai viņi zināšanas padziļinātu tālāk - dzīves, darba gaitās!"

Pievienojoties novēlējumiem, gribu piebilst, ka somu, igauņu un lībiešu valodu mācīties tiek aicināti visi interesenti - Latvijas Universitātes studenti - C daļā. Varbūt jūs iedrošinās satikto 2. kursa somugru studiju meiteņu - Taņas, Lindas un Kristīnes sacītais, ka te nokļuvušas it kā nejauši, bet to nepavisam nenožēlo, un, lai gan daudz ir jāmācās, tas tomēr nav grūti. Tā sakot - vajag tikai ļoti gribēt, tad var sasniegt daudz!

ZANE STRODE

studentu padomes lappuse

Studentu gājiens Rīgas ielās

1. lpp.

LU Studentu padomes prasības Saeimai un Ministru kabinetam

Rīgā
21.04.1999.

Latvijas Universitātes Studentu padome aicina Izglītības un zinātnes ministriju, Ministru kabinetu, partijas un Saeimu:

1. Pieņemt augstākās izglītības un augstskolu attīstības koncepciju izpildī, nevis tikai zināšanai.

Daudzas mūsu prasības būtu izpildītas un studentu problēmas – atrisinātas, ja koncepciju pildītu. Turklāt Latvijā beidzot būtu skaidrība, kādai jābūt augstākajai izglītībai.

2. Palielināt studējošo kredītu skaitu 1.5 reizes un kredīta summu līdz Ls 70 mēnesī.

LU kredītu patlaban saņem tie, kas pieteicās decembrī. Arī citās augstskolās trūkst kredītu, bet vēl taču būs jauni pirmkursnieki. Ar līdzšinējiem Ls 35 nepietiek cilvēka cienīgai iztikai un kvalitatīvām studijām. Savukārt studiju kredīti šogad, visticamāk, pilnībā netiks apgūti. Dažu miljonu pārlikšana no vieniem kredītiem uz otriem nepalīdzēs ne finansiālo, ne fiskālo deficītu.

3. Ieviest sankcijas, ja kredīts nav pārskaitīts atbilstīgi līgumam.

Vairākkārt studenti kredītu nav saņēmuši laikus – IZM, Valsts kases vai "Unibankas" dēļ. Jau tā kredīta pārskaitīšanas termiņš novēlējās līdz 10. datumam. Nozēlojami, ka līguma partneris nepilda saistības.

4. Beidzot noteikt valsts un pašvaldību institūcijas, profesijas un speciālistu skaitu, kam kredītu dzēs no valsts budžeta.

Foto: TOMAS GAIŠBERGS

Jau teju divus gadus studenti gaida, kurus amatus valsts uzskata par īpaši atbalstāmiem. Cilvēki beidz augstskolu, bet valdība nedod skaidrību par nākotnes iespējām.

5. Atjaunot 50% atlaidi studentiem starppilsētu sabiedriskajā transportā.

Kropļā transporta kompensāciju sistēma neļauj izmantot deklarēto sociālo atbalstu tiem, kas paši maksā par savām studijām. Samazinot budžetnieku skaitu, arī kompensācijas iznīkst, studenti mājās rādās reizi divos mēnešos.

6. Atjaunot mēnešbiļešu pārdošanas kārtību LU, kāda tā bija līdz februārim.

Aizbaidinoties ar kontroles pastiprināšanu, Rīgas domes Satiksmes departaments pieprasa reģistrēt katru, kas pērk studenta mēnešbiļeti. Tas ievērojami palēnina cilvēku apkalpošanu un rada gigantiskas rindas.

7. Palielināt vienreizējo sociālo stipendiju iespējas līdz 10% stipendiju fonda un vienas vienreizējās sociālās stipendijas apjomu līdz 10 minimālajām stipendijām.

Tas ļautu fakultātes studentu padomēm īstenot plašākas sociālās pro-

grammas – to, ko nenodrošina valsts. Bez tam stipendijas nav palielinātas kopš 1992. gada.

8. Likumā atzīt augstskolas pieņēmumu finansēt tās studentu pašpārvaldi.

Latvijas un ārzemju pieredze apliecina pašpārvaldes nepieciešamību. Organizācijas pastāvēšanai, protams, vajag finansu līdzekļus.

9. Iekļaut par valsts budžeta līdzekļiem studējošo izmaksas Ls 1 studentu pašpārvaldes darbības nodrošināšanai.

stāvošu organizāciju un piešķirt tai valsts finansējumu.

Viena studentu pārstāvības organizācija, kas runā studentu vārdā, visiem ir daudz izdevīgāka nekā gandrīz 50 tūkstoši individuālu personu.

11. Noteikt par valsts budžeta līdzekļiem studējošo skaitu LU un citās augstskolās atbilstīgi augstākās izglītības un augstskolu attīstības koncepcijai un Augstākās izglītības padomes aprēķiniem.

Šogad LU budžetnieku skaits samazināts gandrīz par ceturtdaļtūkstoti. Tas ir tikpat, kā pilnībā pazustu: teologi, biologi, ķīmiķi, Nacionālā aizsardzības akadēmija, Rīgas Ekonomikas augstskola, Vidzemes augstskola vai Ventpils augstskola. Mēs negribam, lai atpazīcība no Eiropas Savienības valstīm vēl vairāk padziļinātos.

12. Atjaunot LU Medicīnas fakultātes finansējumu Ls 50 000 apmērā gadā.

Kur der tāda valsts politika, kas nezina, kādus speciālistus tai vajadzēs pēc trīs mēnešiem! Bīstams precedents: arī citām augstskolām var iznīdēt kādu fakultāti.

13. Atjaunot valsts finansējumu 105 profesora štata vietām LU.

LU reformu gaitā ienākuši 30% jaunu profesoru. Nav vērts brēkt par reformu vajadzību, ja vēlāk no tām jāatsakās.

**Mēs nepieļausim
vispārēju studiju
maksu! Mēs gribam
kvalitatīvu izglītību!**

LU Studentu padomes
priekšsēdētāja
ILONA BAUDA

Jā, tur bija ko redzēt!

8. aprīlī jau no paša rīta Ped. psih. fakultātē valdīja acimredzams nemiers. Paspiedzēji nevarēja lāgā koncentrēties, un arī studenti nemierīgi gaidīja lekcijas beigas. Kā nu ne, jo tieši todien pl. 12.00 bija jāsākas 2. atklātam pedagogu olimpiskajam spēlēm.

Tā kā šeit sacentās komanda pret komandu, tad neizpalika arī bez incidentiem, jo katrs savu pretinieku gribēja pārsteigt ar lāča lamatām. Par laimi, medicīnas darbinieki bija formā un laicīgi tika sniegta nepieciešamā medicīniskā palīdzība. Apkoņojot rezultātus, izrādījās, ka uzvarētāji ir

"Reperi", gērbusies kā virinātāji, sāka dziedāt līgo dziesmas. Nu kur tad tā var būt! Kad publika bija atjēgusies no šoka, sākās kamolā tinēju konkurss, kurā pārliecinoši triumfēja B. S. Švinskis. Tālāk sekoja komandu stafete. Sacensības vēl nebija sākušās, kad "Autsaideru" un

Infodienas

20. aprīlī notikušajās INFOdienās fakultāšu aktīvisti paziņoja par šādām aktualitātēm, kuras notiks vai notika attiecīgajās fakultātēs.

Bioloģijas fakultātē notiks spēlības nedēļa no 26. līdz 29. aprīlim. Šīs nedēļas noslēgumā, tas ir, 29. aprīlī tiks iesvētīti asociētie profesori, kā arī tiks noskaidrots "gada pasniegums" un "gada students". Pasākuma noslēgumā notiks nakts balle no 20.00 līdz, protams, 6.00.

Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē pagājušajā nedēļā iznāca kārtējais vietējais avīzes numurs "LuPePsitāte" ar visnotaļ aizraujošu saturu, kā arī ir izsludināts T – kreklu simbolikas konkurss (skices varat iesniegt studentu pašpārvaldē). Šīs fakultātes Domes sēdē tika uzklauti studenti un viņu sagatavotie jautājumi un ierosinājumi.

Ekonomikas un vadības fakultātes pašpārvalde gatavojas jaunās pašpārvaldes vēlēšanām (tiks mainīts vēlēšanu nolikums) un tagad no esošajiem 25 pašpārvaldes locekļiem jaunajā pašpārvaldē tiks ievēlēti vairs tikai 5 aktīvisti. Arī šajā fakultātē iznāks savas avīzes sakarā ar mežonīgāko šīs fakultātes notikumu zem kodēta nosaukuma "Ekonomu drudzis", kura ietvaros 28. aprīlī Mazajā gildē notiks balle "Mežonīgie 60. – 70." Kā arī paredzēts karaokes šovs un uzstāsies grupa "Time after time". Ekonomikas un vadības fakultāte kārtējo reizi nesīs savas fakultātes vārdu plašajā pasaulē un šajā sakarā uz Franciju ir nosūtījusi vienu basketbola un divas volejbola komandas. Un te nu ir novēlējums: "Būtu jau labi, ja jūs izdarītu to pašu, ko pagājušā gadā!"

22. aprīlī ir sācies "Georallijs", kurš vilksies 4 dienas pa Feimankas upi, kurā, pēc pēdējām ziņām, gandrīz vai neesot ūdens. Notiks visādas atrakcijas, tai skaitā arī alpīnais futbols. Galvenās balvas "Georallija" T – krekli. Turklāt 21. aprīlī pāris ģeogrāfu kursu devās praksē uz Sīteres rezervātu.

Ķīmijas fakultātē gaidot tradicionālās Ķīmiku dienas tiek izvērstas akcija par labāko pasniegumu, labāko cilvēku un, protams, labāko pasākumu. Kā parasti uz Ķīmiku dienu tiks izdots kārtējais avīzes numurs. Šajā fakultātē ir ielānotas Dzejas dienas, kuras noteikti notiks pirms Ķīmiku dienām.

Arī Vēstures un filozofijas fakultātē būs avīzes otrais numurs, kā arī notiks akcija kas saistīta ar nepārprotamiem, fundamentāliem utt. uzrakstiem, kurus var stundām ilgi lasīt un analizēt no gadu grafiņu mākslas paraugdemonstrējumiem, tie tiks vērtēti, kā arī novērtēti. Šī ir viena no tām fakultātēm, kurā atklāti aizraujas ar azartiskām spēlēm, un šajā sakarā ir noorganizēts zoles čempionāts (uzvarētājam naudas balvas).

Fizikas un matemātikas fakultātē garantēti notiks Fizmatu dienas no 26. līdz 30. aprīlim ar sporta pasākumiem, erudītu konkursiem, gājieniem, laivu braucieniem, fizmatu ballēm un tamlīdzīgi.

Teoloģijas fakultātē notiek nopietnas diskusijas par to, ka vajadzētu rīkot konferenci, bet kādu... Tas ir jautājums uz kuru tiek meklēta atbilde vēl joprojām.

Svešvalodu fakultātē šī nedēļa ir īpaši svarīga un ar ko tieši? Tieši ar to, ka šeit vīri un sievietes ir beidzot saņēmušies un laiduši klajā pirmo avīzes numuru (apsveicam!). 22. aprīlī šajā fakultātē, iespējams, notiks programmu akreditācija.

Medicīnas fakultātes studenti no 28. aprīļa līdz 2. maijam iecerējuši novadīt Veselības nedēļu. Ar atrakcijām, kuras slēps sevī sporta spēles, seminārus utt. Tas varētu notikt sadarbtībā ar Veselības veicināšanas centru.

PPF ugunsdzēsēju instruktors savu padomu neliedza arī Autsaideriem.

Džungļu zēns Uno deju virpulī.

Jau pusstundu pirms olimpisko spēļu atklāšanas fakultātes autostāwietā bija sapulcējies neskaitāms daudzums studentu un mācītspēku. Tieši pl. 13.00 Jūrmalas gatvē tika apturēta automobiļu kustība un sākās olimpisko spēļu atklāšanas svētku gājiens. Gājienā, kā arī lielo cilvēku pūli vadīja vienmēr solīdais Dakterītis. Aiz viņa, karogu nesdams, sekoja trīskārtējais olimpisko spēļu uzvarētājs orientēšanās sportā – pats Marins Verdins. Viņam sekoja olimpisko spēļu orgkomiteja: Bērzs, Uno, Girča, Arčijs u.c. Aiz orgkomitejas nāca spēļu dalībnieki un tad sekoja līdzjutēji. Gājiens beidzās fakultātes stadionā pie Anniņmuižas. Komandas tika nostādītas ierindā, kam sekoja orgkomitejas uzruna. Dalībnieki prezentēja savas komandas, kur visatraktīvākā komanda izrādījās "Dzīvais pedagoģijas ūdens". Pēc tam katrs dalībnieks deva svinīgo zvērestu – jebkuriem pagāmiem nesniegt finiša taisni – un noskūpstīja olimpisko spēļu karogu. Un, lai spēles varētu sākties, katrs pamielotās ar alus pudeles saturu un trīsreiz skaļi uzsauc: "Urā Piebalgas alum!" Pirmā disciplīna bija biatlons apkārt Anniņmuižai. Šeit visu izšķir precizitāte, jo soda aplis tika izbūvēts īpaši sarežģīti.

vecie stagnāti, kuri maskējās zem nosaukuma KTB. Tālāk sekoja orientēšanās sacensības 10 km rādīšā ap fakultāti. Šī disciplīna bija raksturīga ar to, ka no katras komandas vismaz viens cilvēks apmaldījās trīs priedēs. Rezultātā atkal triumfē KTB.

Bija pienācis laiks tējas pauzei. Šeit sportistus izklaidēja B. S. Švinskis. Viņš, nostājies peļķē, izpildīja akrobātiskus trikus – neveiksmīgi mēģināja mest salto. Pēc tējas pauzes sekoja nākamā disciplīna, un tas bija boulligs, kur varēja izcelties tie, kuri līdz tam vēl nebija paspīdējuši. Paralēli visām sporta disciplīnām norisinājās galda hokeja kausa izcīņa, bet tā kā kāds nelabvēlis bija aiznesis kausu uz lombardu, tad žūrijas un tiesnešu kolēģija izsvītroja šo disciplīnu no oficiālā spēļu saraksta. Un tad pienāca ilgi gaidītā virves vilkšana. Šeit bija ko norauties gan pašiem sportistiem, gan līdzjutējiem. Rasists U. Melders veiksmīgi pārdevās citām komandām kā enkurs. Gala rezultātā šī gumijas virve ar betona javas pildījumu tika pārrauta. Bet, neskatoties uz to, uzvarētāji tika noskaidroti, un tie bija "Autsaideri". Tad pienāca brīdis, kad visi klātesošie bija šokēti. Komanda ar nosaukumu

"Reperi" komandas jau bija sabojājušas sacikšu inventāru. To protokolēja galvenais tiesnesis un rezultātā abām komandām tika liegta iespēja cīnīties finālā. Stafetē atkal uzvarēja vecie stagnāti, tas arī padarīja viņus par olimpisko spēļu čempioniem. Apbalvošana bija neuzkrītoša, jo bija izjukuši visi korumpēto tiesnešu plāni. Katra komanda saņēma pa kārumam no Statoil, kā arī vienu mākslīgo zibināšanas ierīci. KTB kā čempioni saņēma patentu uz atvieglotās elpošanas konstrukciju. Pēc tam sekoja divriteņa izsole, kurā laimīgais izrādījās KNZ kases turētājs K. S. Melnis. Riteni viņš sev uzdāvināja vārda dienā. Tad sekoja atelpa vienas stundas garumā. Ap 20.00 visi bija sanākuši, lai noskaftos afrolatvieša Nila un džungļu meiteņu šovu. Uz tiesībām gērbties džungļu zēnu tērpos sevi bija izvirzījis rasists Melders un atraktīvais PPF students Uno. To viņi paveica tiesām lieliski. Šovs vēl nebija beidzies, kad sāka trakot DJ Vecais Punx. Nemanot klātesošie tika ierauti deju virpuļos, kas tā arī turpinājās līdz pirmajiem gaiļiem.

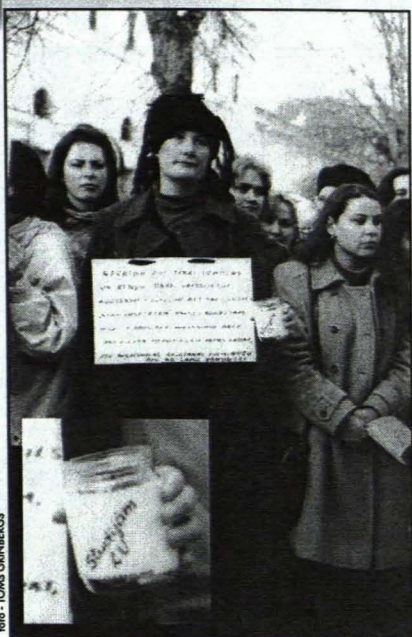
Tāds lūks bija gada notikums PPF. Un tā viss arī notika. Neticiet? Paprasiet man. Novēlu jums arī ko tādu izbaudīt!

N.S. Ģirts Z.

SP lappusi
veidojis
Edgars Melnis

DOMĀSIM KOPĀ

Akcija - studenti pret finansējuma samazināšanu LU

Ceturtdien, 22. aprīlī, vairāk nekā 300 LU studentu bija pulcējušies pie Saeimas, vēlāk pie Izglītības un zinātnes ministrijas, gājieni noslēdzot pie Ministru kabineta. Studenti bija sapulcējušies, lai protestētu pret finansējuma samazināšanu par 55 tukstošiem latu LU. (Protests varēja būt par to, ka finansējums izglītībai Latvijā ir vismaz trīs reizes mazāks nekā Igaunijā - redakcijas piebilde.) Bet arī šī summa ietekmē budžeta studentu skaitu, stipendijas un transporta kompensāciju tai minimumā, kas šobrīd piešķirts no valsts. Tā kā viena Saeimas partija nobalsoja par profesoru vietu skaitu LU atjaunotajai Medicīnas fakultātei, tad tagadējā pozīcijā esošā partija atsakās finansēt LU jauninājumus.

LU studenti savus uzskatus par valdību izteica dažādos plakātos: "Vai Saeimā ir kāds ar augstāko izglītību?", "Mūsu valdība iznīcina mūsu nākotni", "Tev nebūs studentu noniecināt", "Kas visu zināšanu kalps - mūsu izglītības paps" u.c. Paši ministri un deputāti, ierodoties uz Saeimas sēdi, tika sagaidīti kā filmu zvazīnes - svilpiem un kliezniekiem. Studenti protestēja ne tikai tādā veidā, bet arī ar saukļiem - pieprasot izglītību, maizi, naudu, stipendiju, kā arī izglītību ekonomikas ministram Aināram Šleseram. Arī LU pasniedzēji, kas piedalījās protesta demonstrācijā, neklusēja. Kāds no pasniedzējiem guva vispārēju studentu atzinību ar saukli: "Jābūt dumam kā pēdējam teļam, lai ticētu "Latvijas ceļam". Samazinātais LU finansējums ietekmētu ne tikai studentu līdzekļus, bet arī mācībspēku atalgojumu, tāpēc notikušajā protesta

akcijā pasniedzēji ar studentiem gāja roku rokā. (LU darbinieku un mācībspēku atalgojums jau šobrīd ir smieklīgi mazs, ja vēl samazina finansējumu no valsts budžeta, tad jāpalielina studentu mācību maksa, lai docentu alga nepaliktu nemainīgi Ls 120, kas, protams, neveicina jaunu kadru palikšanu Universitātē - redakcijas piebilde.)

Uz ko studenti cerēja? Kādu rezultātu gaidīja, pulcēdamies pie Saeimas jau astoņos no rīta? Daudzi, pēc Karjeras Dienu noslēguma balles Mazajā Gildē nakti negulēdami, tomēr spirtīgi un apņēmības pilni? Aptaujātie studenti izteica savas domas par valsti, kurā nav kārtības jautājumā par izglītību: "Tā ilgi nevar turpināties, jādomā ir ne tikai par savu, bet arī nākamo LU studentu nākotni"; "Kad es šodien nācu uz šejieni, trolejbusa pieturā netālu no veikala "Sakta", redzēju divus slimus

bērnus - tautā sauktus "daunīši". Abi priecājoties sauca: au, au, ņau, ņau... Gribu visus studentus aicināt nepārvērsties par daunīšiem un būt nevis ar savu: vau un ņau, bet padomāt par rezultātu, kāds mums jāsasniedz. Šī mērķa dēļ atmet naidu, apvainojumu, gānīšanos, necieņu, bet paturēt absolūtu vienotību un neatlaidību.

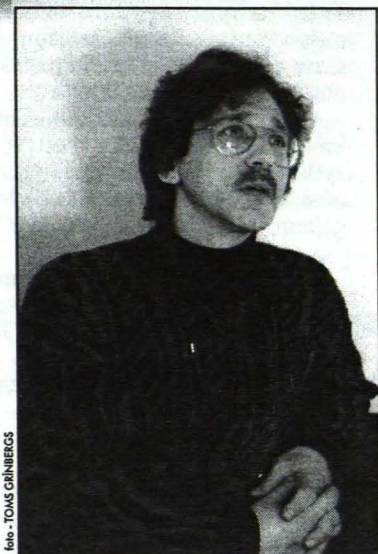
Es ļoti ceru, ka šīs akcijas rezultātā vismaz paliks viss pa vecam - finansējums netiks samazināts. Bet, ja šī diena neko nemainīs, tad aicinu visus studentus ziedot no sava dārgā laika vismaz 100 šādas dienas, "tā izteicās studente Guna.

Atliek gaidīt izglītības un zinātnes ministra Jāņa Gaigala, finansu ministra Ivara Godmaņa u.c. valdības vīru lēmumus.

Akcijā klāt bijusi arī Filoloģijas fakultātes studente
ZANDA REINFELDE

IEPAZĪSIMIES

Universitāte ir mūsu mājas

- Vai atceraties arī laikus, kad pats sākat spēlēt teātri?

- Tas notika - ak, vai - 1964. gadā, kad mācījos 2. klasē. Katram skolēnam bija jāpameklē arī kādas ārpusklases nodarbības.

Tā sagadījās, ka man tas bija skolā izveidotais dramatisks pulciņš, kurš tā arī nesāka darboties. Tas pajuka, bet mūs aizveda uz Pionieru pils teātri, kur tolaik režisore bija lieliskā Astrīda Savisko. Tas bija ļoti nopietns iestādījums. Tolaik tur darbojās daudzi šodienas kultūras darbinieki, minēšu tikai tādus kā Kāriņa Pētersone, Ruta Rikše, Edmunds Freibergs, Valdis Lūriņš. Mums, sīkajiem, tā bija interesanta rotaļa, apzināta spēlētgrībēšana radās krietni vēlāk. Mana bērnība ritēja saistībā ar šo teātri.

Kad atgriezies no armijas, gribējās arī tālāk turpināt strādāt teātrī. Paziņas man ieteica Universitātes Drāmas ansambli, ko vadot ļoti interesants un profesionāls režisors Ārijs Geikins. Bez tam tur notiekot netradicionālas kustību nodarbības Anša Rūtentāla vadībā. Ieinteresēts atnācu uz šo kolektīvu un sāku tajā darboties. Kustību mēģinājumi tolaik notika tur, kur vēlāk bija mācībspēku ēdnīca - Raiņa bulvārī 19, bet Ārijs Geikins strādāja Ķīmiņas fakultātes zālē. Mēģinājumi notika piecus vakarus nedēļā, ja bija nepieciešams - arī brīvdienās. Strādājām diezgan pamatīgi. Šobrīd mēģinājumi notiek divas reizes nedēļā. Sestdienas un svētdienas joprojām ir mūsu glābiņš, kad tuvojas kāda uzstāšanās.

- Kā kļuvāt par kolektīva vadītāju un režisoru?

- Kad Studentu teātrī beidza strādāt režisors Ārijs Geikins, uzņemos ansambļa vadību. Tas notika 1993. gadā. Bija uzkrāta pietiekoši liela pieredze, jo Studentu teātrī darbojos kopš 1978. gada. Darbojamies kā dramatiskā, tā kustību teātra žanrā. Pagājušajā sezonā manu teātra vadītāja statusu akceptēja arī Rīgas Domes Kultūras pārvalde.

- Kādas izrādes ir teātra repertuārā?

- Vispirms iestudēju fragmentu kompozīciju "Okeāns trim". Tam sekoja Mišela de Gelderodes "Eskoriāls" un Ernā Lēmanes "Solterra". Dobeles amatieru teātru festivālā piedalījāmies ar kustību izrādi "Līniju spēle". Šobrīd strādājam pie Leldes Stumbres lugas "Loto".

Veidojot iestudējumu, neorientēja-

mies uz kādu īpašu skatītāju grupu. Strādājam tā, lai pašiem būtu interesanti, lai iestudējumā būtu skartas gan vispārcilvēciskās, gan konkrētā brīža aktualitātes. Tad var cerēt, ka tas skars arī citus cilvēkus. Bez šaubām, tieši studenti ir visgaidītākā skatītāju daļa. Mūsu izrādes parasti notiek Ķīmiņas fakultātes zālē.

- Kas ir šie cilvēki, kuri darbojas Studentu teātrī?

- Viņi situācijas ziņā ne ar ko neatšķiras no citiem studentiem. Tāpat mācās un apvieno savas mācības ar darbu. Viens pat studē divās augstskolās. Teātris viņiem ir vieta, kur iespējams izpausties tādās jomās, kādās viņi to nevar citur. Tā ir savas garīgās pasaules paplašināšana.

Darbības iespējas studentiem šobrīd ir ļoti plašas, salīdzinot ar to, kā bija agrāk, kad strādāt varēja tikai puslīgāli, piemēram, kādā laboratorijā. Ja cilvēks studēja dienas nodalā, bija grūti atrast darbu. Tiesa, vairāk laika atliek kultūras lauciņa kopšanai. Šodienas pārspīlētais pragmatisms, manuprāt, ir negatīva parādība. Ir jāprot atrast līdzsvaru.

Ja režisors Geikina un Rūtentāla laikā teātris mums bija dzīvesveids, kam pakārtojām pārējo, tad šodien tas, protams, ir viena no daudzajām dzīves sastāvdaļām, bieži, diemžēl, ne tā svarīgākā. Bet var arī tā.

Nevienu jau nevar piespiest nākt piecus vakarus nedēļā uz mēģinājumiem. Tas bija ideāls modelis, un tad varēja daudz padarīt.

- Cik vajadzīgs šis teātris ir studentiem?

- Tas jāpaujā viņiem pašiem. Domāju, ka ļoti vajadzīgs. Nodarbības topošajam zinātniekam, ekonomistam, politiķim attīsta paradoksalu domāšanu - spēju noformēt sakarības un attiecības starp pirmajām brīdī nešvienojamām lietām un parādībām: darbības, ar ko sākas katrs mēģinājums, paplašina izteiksmes līdzekļu amplitūdu. Lai veiksmīgi veidotu efīdi, šīm lietām jābūt pamatā. Cilvēkam, veidojot skatuves tēlu, ir jāiejustas pavisam citā "ādā", situācijās, kurās viņš pats nemaz nenokļūtu, jāizdomā, kā viņš rīkotos, jāmodelē. Prieks, ka Studentu teātra dalībnieki darbojoties ir sajutuši atbrīvotību auditorijas priekšā.

- Par kādām tēmām ir jūsu izrādes?

- Režisoram Ārijam Geikinam bija trīs tēmas: cilvēks un nāve, vīrie-

tis un sievietes, cilvēks un Dievs. Tās ir pamattēmas, visām lūgām un izrādēm. Piemēram "Solterra" iestudējumā, vairāk vai mazāk skartas tās visas. Tas ir stāsts par profesoru, kurš, padzīts no universitātes, uz vientuļas salas okeānā grib veidot savā izpratnē ideālu sabiedrības modeli. Viņu pavada izbījis zaldāts, ar likumu konfliktā nonākušu jauniešu pāris, mīlestībā vīlusies meitene un jauns mācītājs. Tā ir izrāde par cilvēku attiecībām un atgādinājums par neseno pagātni, kura grib ielauzties šodienā. Tā ir luga par cilvēku savstarpējām attiecībām. No tām sastāv mūsu ikdienu. Ar šo iestudējumu Studentu teātris kļuva par skates "Oriģināldramaturģija Latvijas amatieru teātri" laureātu.

- Vai allaž gaidāt jaunus dalībniekus "Studentu teātrī"?

- Neesam nekur tā reklamējušies, bet pēc jauno biedru uzņemšanas "durvis mēs neaizveram". Tās vienmēr atvērta cilvēkiem, kuri sajūt vēlmi un interesi sevi izteikt. Ja tāda ir, vajag pamēģināt. Izrādās, ka šo brīnumzāli tev neviens tējas glāzē nepasniedz, lai to iedzerot, tu kļūtu ģeniāls aktieris. Lai šo līmeni sasniegtu, ir jāstopas ar darbu. Vienam otram brīžiem tas ir par smagu un par melnu. Mēģināt gan ir vērts katram interesantam.

Studentu teātra dalībniekus un mani var sastapt ik pirmdienu, sākot no plkst. 18.00 Ķīmiņas fakultātes zālē, bet trešdienās - Raiņa bulvārī 19, no plkst. 18.00, 148. telpā. Šobrīd tuvojas skate un visu laiku vēltām iestudējuma gatavošanai.

- Kas Universitātē ir Studentu teātris?

Tā ir dzīva tradīcija. Protams, ka teātris vairs nav tāds, kāds bija pirms gadiem piecdesmit vai vēl senāk. Tāds tas nemaz nevar būt, un labi, ka tas ir citāds. Jo kvalitāte ir tikai mainība.

Šogad Universitātei paliek 80 gadi, bet Studentu teātrim - 53 gadi, 2001. gadā svinēsīm savu 55. gadienu. Uz nākotni skatos pozitīvi, esmu gatavs radošam un organizatoriskam darbam. Ar cerību, ka Studentu teātrim būs sava telpa.

Šobrīd Latvijā ir interesanta kustība, kas saucas "Teātra sports". Ne-

daudz vienkāršots modelis dos iespēju cilvēkiem, kuriem ir ierobežots laika limits un patika izteikties teātra žanrā, padraiskoties pa skatuvi un sevi realizēt. Piemēram, "teātra spēles" notiek klubā "Hamlets" un arī citur. Arī es vēlos organizēt šīs "teātra spēles" - intriģējošu un jautro pasākumu. Ir vajadzīgas divas puses: skatītāji jeb komandu līdzjutēji un dalībnieki. Tiek doti uzdevumi un cilvēki rāda, ko viņi var izdarīt uz skatuves. Piemēram, jādzied paša izdomātā operā. Šīs teātra spēles mēs varētu rīkot, piemēram, reizi pāris nedēļās. Šo "lauciņu" patiešām gribētos kopt.

Šovasar mēs noteikti piedalīsimies kādā amatieru teātru festivālā. Nesen piedalījāmies izstādē "Skola - 99" ar kompozīciju. Prieks, ka par mūsu sniegumu bija ļoti labas atsauksmes.

Gandarījuma momenti ir. Redzu, kā teātra dalībnieki attīstās, kā viņi atrisās, kā saprot uzdevumu, kas viņiem jāveic uz skatuves. Atrāsās viņu talants.

Prieks, ka pēc izrādes cilvēki jūt vajadzību uzņemt uz skatuves un pateikt paldies par emocionālo pozitīvo lādiņu. Acīmredzot, šiem cilvēkiem viņu iekšējā vajadzība sakrīt ar to, ko mēs piedāvājam.

Tā nu LU Studentu teātris iet cauri gadiem. Pirmie tā dalībnieki ir jau gados. Piemēram, LVU Drāmas ansambli kādreiz darbojušies Alfrēds Jaunušans, Uldis Pūcītis, Imants Adermanis un daudzi citi. Redzama paaudžu pēctecība, bet Universitāte allaž ir mūsu mājas.

MĀRA SADOVSKA

ES RAKSTU

Raivis Dempelsons,
Filoloģijas fakultātes
students

Labības grauds kaltes bunkurā
Dod konkrētu svaru skaidras naudas
vienībai.
Viens vienīgs labsirdības piliens uz
sirsdstīgām
Palīdz noticēt paša jūtu esamībai.

Vēlos ielikt vienādības zīmi

Viss lielums sastāv no mazām niecībām
Nekādas filozofijas, tikai patiesība
Žēl, ka mēs tai dažkārt pārvelkam
svītru,
Uzliekot vispunktu uz visatkarību no
visamilzīgā.

Kad mans prāts sastopas ar tavām jūtām
Es jūtu
Man ir jābēg
Jānoslēpjas dziļāk dubļos
Jāierauj galva plecos
Un jāklusē
Pazemīgi jāizliekas - es tevi saprotu
Tu manī saskati lietu
Kā tukšu cigarešu paciņu saburzi
Izmet pie citām - citiem
Mūsu tur ir daudz tādu
Tavi esošie un bijušie smaržīgie krokodiliši

Es ceru, es lūdzu sētniekam
Viņš noziedos vienu sērkociņu - piededzinās
Es vēlos būt brīvs no tevis
Man bail

Es zinu
Ne tikai ar kājām var spārdīt
Un panākt
Bet arī ar vārdu
Īsu vai garu
Var desmitiem reižu sāpīgāk ārdīt
Vieglāk var sanākt

Kā ar zobenu
Vārds pārgriež
Sirdi uz ceturto daļu
Un es lūdzu jums
Pirms ko sakiet - domājiet
Neļaujiet jaunvārdam vaļu

mAzulis,
Teoloģijas fakultātes
studente

Ieklausies

Ieklausies klusumā,
Klausies, kā sirds skaita mirklus,
Ik brīdi tuvojies mūžībai.

Ieklausies sirdsbalsī,
Klausies, tā aicina mīlēt
Ik brīdi šai dzīvē līdz mūžībai.

Ieklausies klusumā,
Klausies, kā Dievs tevi uzrunā
Ik brīdi šeit un mūžībā!

LINDA LIEPIŅA,
Filoloģijas fakultātes studente

Kāpēc gan cilvēkiem liekas,
Ka lietus kā asaras skumjas?
Domāju - lietutiņš uzlīst
Tādēļ, ka mākoņi smejas.

Klimpaču, klampaču,
Tenteru tenteriem
Nogāzās mēness,
Nobēra zvaigznes.
Sasitās divradzis,
Sagrāba mazās,
Ielika kabatā,
Iekāpa jūrā.

Linda Kalniņa,
Filoloģijas fakultātes studente

sekas sajūtas sāj sirdī
pil mākoņiem krāsa
un nav nekā saprotama
vien jūklis kā haoss
kura vidū dziest sveces gaisma

izplatījums pieskaras
nav laika nodrebēt
ir jāgaida

vakars kā beigas kā āmen

skāba citrona garša

neko neizsakoši čuksti par
sāpjiem rītdienu mūžīgo
par visu kā nav
jo nevar vairs būt

smilšu pulkstenim izbirst
pēdējais graudiņš bez skaņas
tāpat jau ir bail
to nevar nejust
jaunas dzīvības ieelpa
kas satricina un negrib mierināt
tikai ne šoreiz

saki kur iet
man pietrūkst tavu vārdu
man pietrūkst ceļa
cik daudz ir tā
mana sirds aiz horizonta
aiz tavas plaukstas
aiz acu skata
aiz visa
manas vakardienas un rītdienas
starp dažām lūgšanām
aizmirstiem brīžiem
skaistas asaras
lēni aizribojošas
labāk saki kur iet
labāk kopā

Mrx Leo,
Ped. psih. fakultātes students

Laiks

Ir laiks jau apstājies,
Un gaidu es,
Kad atnāks brīdis
Un kopā būsim mēs.

Vai ilgi vēl?
Vai ātrāk nepienāks tas laiks,
Kad divatā uz pasaules
Tik abi būsim mēs.

Bet laiks uz priekšu neiet,
Un visi pulksteņi stājušies ir jau,
Tik tevi vienu gaidu es,
Vai ilgi vēl? To nolems laiks.

Jo ilgāk gaidu,
Jo nepacietīgāks kļūstu,
Bet pulksteņi vēl stāv
Un laiku nesit vēl.

Cik ilgi? Jau sirds man stāj,
Jo ātrāk gribu redzēt
Tik tavu stāvu,
Kas sirdī iekļūvis man jau.

Un pēkšņi durvīs parādījās gaisma,
Bet tā tak esi tu!
Ar smaidu sejā maigu
Un augumu tik slaidu,
Kas cilvēkiem uz pasaules
Tik izbrīnu vien nes.

Un laimīgs ir šis brīdis,
Kad parādījies tu.
Nu kopā būsim abi
Līdz mūža beigām,
Līdz sirds beigs sist.

Ej, kurp tevi ved sirds!

DACE MEIERE - tulkotāja, pārrakstītāja, lektore, Annas māte, pārgalvīga ceļotāja, itāliešu, drīz jau arī franču valodas zinātnieka, pat mācījusies leitiski, temperamentīga sieviete, koķeta sarunu biedre... Un tā varētu turpināt, atceroties nepiespiesto čalošanu pie tējas tases par nopietnām un ne tik nopietnām lietām, par to, kur cilvēks var nonākt nejašu dzīves pavērsienā, likteņa ironijas vai sirdsbalss vadīts. Dace Meiere un "Rozes vārds"? Šķiet, nesavienojamas vienības! Jauna, smaidīga sieviete un lielais "kieģelis"? Tomēr, kā tas tā ir sanācis, uzziņāsim, izlasot mūsu sarunu.

- Kāds tad ir jūsu pamatdarbs?

- Es pat nezinu, kuru varētu nosaukt par pamatdarbu. Droši vien - literatūras tulkotāja, un, lai nezaudētu saikni ar cilvēkiem, lai nekļūtu par alā mītošu kurti, es pasniedzu Universitātē arī itāļu valodu.

- Kā jums klājas Universitātē? Vai daudzi pašlaik mācās itāļu valodu? Vai ir viegli atrast kontaktu ar studentiem?

- Itāļu valoda šobrīd ir modē, gribētāju ir ļoti daudz. Itāļu valodas zinātniekiem tiek piedāvātas plašas darba iespējas. Domāju, ka arī kontakta atrašanās nav problēma, jo pagaidām mums ar studentiem vēl nav vecuma atšķirības un ar lielu daļu esam uz "tu".

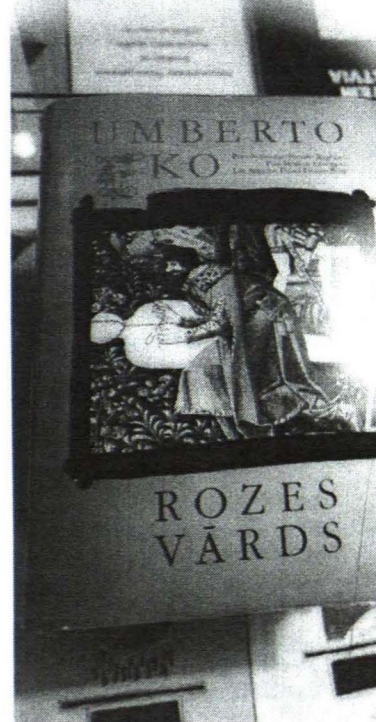
Strādāšu Universitātē, kamēr spēšu lekcijās pusotru stundu smaidīt, kad vairs nevarēšu, iešu prom, lai nekļūtu par vienu no īgnajiem tantukiem, kuri atnāk un atsēž savu stundu. Pagaidām tas man sagādā prieku!

Jāatzīst, ka itāļu literatūra Latvijai ir sveša. Ja mēs sarīkotu aptauju "tautas masās" un arī starp studentiem, kas mācās itāļu valodu, itāļu literatūra ir pilnīgi sveša. Var nosaukt dažus autorus - Petrarca, Bokačo, tad U. Eko. Varbūt pirmskara gados latviešu apziņā it kā iesēdies, tajā laikā plaši tulkotais Dernico ar romāniem. Par viņu rakstīja esejas, piemēram, Z. Mauriņa, bet tā kā Dernico bija viens no "briesmīgākajiem" dekadentiem, tad padomju laikos tam nav vēltis ne vārda.

Dīvaini - lai gan itāļiem ir piecas Nobela prēmijas literatūrā, šie autori nav zināmi.

- Kā aizsākās jūsu interese par itāļu valodu, literatūru?

- Te man ir jāsmejas, jo parasti, kad par to runāju, es visus samulsiņu. Sāku mācīties latviešu filoloģijā.

Dace Meiere

ju, šķita diezgan garlaicīgi un tā kā tajā laikā man šķita, ka varētu būt interesanta salīdzinošā baltu valodniecība, tā kā tad biju folkloriste ar noslieci uz autostopu ceļojumiem, gluži dabiskā kārtā nokļuvu Lietuvā... tā pārcēlos uz Viļņas universitāti, uzreiz 2. kursā. Tas bija aizraujošs posms, jo, protams, leitiski es nespāru! Atceros pirmo lekciju - politoloģijā - sapratu katru piekto vārdu. (Uz manu ironisko smīnu - Dace Meiere pārliecinoši saka - "Tas tiešām bija interesanti!"). Pēc pāris mēnešiem es jau runāju. Viļņā uzreiz bija jāizvēlas otrā svešvaloda, un tā es nokļuvu itāļu valodas grupā.

- Pie mums - Latvijā - nebija iespējams mācīties itāļu valodu?

- Nē. Varēja mācīties franču, spāņu, bet itāļu valoda netika pasniegta LU kopš 50. gadiem. Tad te bija Itālijas Arlietu ministrijas sūfīts lektors - Džovanni Bantons, viņš pasniedza te divus gadus. Tad devās prom, un vieta palika tukša. Tā, gluži bez manas ziņas, viņš bija nospriedis, ka viņa vietā stāšos es. Pati tolaik mācījos Itālijā. Atbraucu un atklājās, ka citi zina, ka es pasniegšu itāļu valodu LU... Man pašai tas bija pārsteigums. Tas bija izaicinājums, jo septembra sākumā piedzima mana meita, un septembra beigās es sāku pasniegt itāļu valodu. Tie bija tādi pārskrējieni - mājas - Universitāte - mājas - Universitāte - ...

- Kādas ir spilgtākās atmiņas no Itālijas - no izslavētās, netīrās zemes?

- Tā ir patīkama netīrība. Tas nav mūsu Centrāltirgus! Tas ir citādi! Brīvības sajūta. Citādas smaržas un krāsas!

Tā kā tai laikā tulkoju arī šo biezo grāmatu (es to darīju divus gadus, esot gan Rīgā, gan Viļņā, gan Itālijā), spilgti palikuši atmiņā viduslaiku klosteri, baznīcas. Īpaši mīļa vieta - Sangaldāno Abatija klosterā drupas, kur ar draudzeni pavadījām nakti, guļot sabrukušā Kapitula zālē uz grīdas.

- Nespokojās?!

- Nē, nespokojās! Gan tikai no rīta atklājām - kur guļam. Tā bija lietaina nakts, un bijām spiestas meklēt pajumti, tā bija vienīgā telpa ar jumta paliekām. Tas bija skaisti!

Dienā diemžēl šī vieta ir pārpildīta ar tūristiem, un nav iespējams priecāties, tā kā ir jāgaida vai nu saulriets vai rītausma.

- Kā raksturotu pašus itāļus?

- Silti! Sirsnīgi! Tiem, kas vairāk saskaras ar itāļiem, pēc tam kontaktējoties ar latviešiem ir grūti apvaldīt savas emocijas, jo itāļi satiekoties saskūpstās, apskaujas, runājot viens otru aizskar. Mums - ziemeļniekiem - pieņemts ievērot distanci. Tagad - sēžam, starp mums ir vismaz pusotrs metrs. Tuvāk neiesim, jo esam viena otrai svešas. Itāļiem šis attālums ir daudz ciešāks.

Pie tam ir grūti definēt vienu konkrētu itāļu tipu, jo Itālija stiepjas 1000 km garā joslā. Mēs taču pamānām, kā atšķiras kurzemnieki no latgaļiem, un cik kilometri mūs šķir?

- Iemesls sarunai vairāk vai mazāk ir tulkotais romāns "Rozes vārds". Kādēļ Umberto Eko? Tik liela grāmata? Spītība?

- Rudenī, kad grāmata iznāca, mana atbilde uz šo jautājumu bija - ja U. Eko ir teicis, ka ir sācis rakstīt romānu, jo gribējis noindēt mūku, tad man gluži vienkārši gribējās pārrakstīt kādu biezu grāmatu. Pie visa ir vainīga mana nespēja pašai sarakstīt tik biezas grāmatas!

- Būtu vēlme?

- Man nav ko teikt! Ja man gadītos tāda laimīga sakrītība, ka reizē ar vecumu, ierastos gudrība... (Te nu manas uzacis izbrīnā pārvietojās vienu centimetru augstāk?!). Ja nu man būtu ko teikt, kas zina - varbūt?

- Kā veicās tulkošanas darbs? Tomēr itāļi un latvieši - ļoti atšķirīgas tautas, mentalitātes!?

- Tas tiešām ir sarežģīts teksts! Es tulkoju divus gadus, protams, ne jau nu tulkojot katru dienu. Bija arī pārtraukumi vairāku mēnešu garumā, kad es ienīdu šo grāmatu un nespāru - kāpēc esmu ķērusies klāt?

- Tas bija impulsīvs darbs, ne izplānots, stingri noteikts?

- Es apbrīnoju cilvēkus, kas tā spēj, jo ir dienas, pareizāk sakot, nakts - strādāju naktīs - ir brīži, kad vārds nāk un ir brīži, kad - nenāk. To nevar nosaukt par iedvesmu. Var īsā laika posmā sarakstīt daudz, var būt, ka jāgaida mēnešiem. Tāpēc pēc šīs grāmatas iztulkošanas man bija gandrīz gadu ilgas paģiras - tā es to sauca, jo es nebiju spējīga salikt blakus pat divus trīs vārdukus. Šausmīgi!...

Domāju, ne viens vien students pazīst pēcsesijas paģiras (mācību paģiras, lai gan ne tikai...). Bet vai daudz no mums mājā tik liela uzdrīkstēšanās un apņēmība? Pat apmāģība? Kā varēja izveidoties šāda, par ļoti labu atzītā, savienība - "Rozes vārds" un Dace Meiere - par to nākamreiz! Tā sakot - turpinājums sekos!

LIELAIS SPORTS

Universitātes basketbola komanda LSMBL vicečempionu godā

Nesen beidzās LSMBL (Latvijas sieviešu un meiteņu basketbola līga) virslīgas 1998./99. gada čempionāts, kur kluba "US" ("Universitātes Sports") komanda startēja ar atzīstamiem panākumiem. Čempionāta kopvērtējumā tika izcīnīts vicečempionu tituls. Piedāvājam interviju ar "US" basketbola komandas galveno treneri INTU PĀNI:

- Vispirms, apsveicu jūs ar vicečempionu titula iegūšanu!
- Paldies!
- Cik ilgi jūs trenējat komandu?
- Nu jau būs 8 - 9 gadi.
- Kā jūsu trenētai komandai šosezon izdevās iegūt tik augstu vietu?

- Pagājušajā sezonā mēs palikām 5. vietā. Šīs sezonas sākumā kā trenere biju cerējusi uz 3. vietu, bet komandu sportā grūti kaut ko paredzēt iepriekš. Šī 2. vieta mums pavērās daļēji tādēļ, ka no RTU - Klondaiķas komandas aizgāja trīs spēlētājas, un TTT komandā divas spēlētājas nespēlēja sezonas sākumā, respektīvi, šīs komandas bija pavājinātā sastāvā.

- Kā noritēja cīņa finālā ar TTT - Rapas komandu?

- Protams, mēs esam tīra amatieru komanda, trenējamies tikai divas reizes nedēļā, lielākā daļa meiteņu strādā un ne vienmēr tiek uz treniņiem. Mūsu fiziskā sagatavotība bija zemākā līmenī nekā TTT - Rapas spēlētājām un divās nedēļās aizva-

dit astoņas spēles mums tomēr bija smags pārbaudījums. Finālspēlēs pēc divām uzvarām negaidīti saslima Zanda Gulbe, arī Svetlanai Zitānei un Zandai Redālei bija problēmas ar veselību. Tas bija liels trieciens un trešajā spēlē mēs smagi zaudējām, arī pretinieču spēle "gāja no rokās". Varētu teikt, ka viss izšķīrās ceturtajā mačā, otrā puslaika 16. minūtē mums bija viena punkta pārsvars, tad kļūdījās Zanda Redāle un tika neveiksmīgi nospēlētas spēles beigas. Pēdējā spēlē pretinieces bija psiholoģiski pārākas, tādēļ arī zaudējām. Maz jau pietrūka, un tas tad ir vissāpīgākais. Uzvarēja, kā varētu teikt, jaunība un meistarība, jo TTT - Rapas sastāvā spēlēja junioras.

- Īsumā pastāstiet par komandas sastāvu!

- Komandas sastāvs... No trīspadsmit meitenēm ir tikai divas, kas nav saistītas ar LU. Trīs spēlētājas ir absolvējušas LU, viena mācās neklātienē vai vakara nodaļā, viena - maģistrantūrā. Nu, protams, lielāko slodzi nes Latvijas TTT izlases spēlētājas Zanda Redāle, Svetlana Zitāne un arī Zanda Gulbe. Protams, piepildzot pārējām pamatsastāva spēlētājām Inesei Melnacei, Kristīnei Žeimeitei, Ievai Ozoliņai, Inesei Jansonei.

- Kā notiek sagatavošanās spēlēm?

- Treniņi ir divas reizes nedēļā vakariem. Tas ir stipri par maz, lai meitenes būtu labā sportiskā formā, bet šeit lielu lomu spēlē arī finanses, jo treniņu zāle tiek īrēta un par to ir jāmaksā liela nauda.

- Kopumā, vai esat apmierināta ar komandas spēli?

- Nu, protams, esmu apmierināta, bet katrā ziņā sāp tas, ka tik maz pietrūka līdz čempionu titulam. Pirmajās divās finālspēlēs vinnējām, bet pēc tam nākamajās trijās zaudējām, līdz ar to kopumā ieguvām vicečempionu titulu.

- Kādas prognozes nākamajam čempionātam?

Universitātē, bet to rādīs laiks.

Nobeigumā jāpiebilst, ka šis atzīstamais panākums tika gūts sūrā un grūtā cīņā, spītējot visam - gan finansiālajam un veselības problēmām, gan arī gūtajam traumām, kas mocīja dažas komandas spēlētājas. Atzīnībā par panākumu, komandas tre-

LU rektors Juris Zaķis apsveic vienu no rezultatīvākajām spēlētājām Svetlanu Zitāni

- Negribas jau neko prognozēt. Jāmēģina saglabāt šis pats sastāvs, vajadzētu rast kaut kādus finansiālus līdzekļus, teiksim, lai varētu meitenes materiāli atbalstīt un, lai varētu vairāk trenēties - vismaz trīs vai četras reizes nedēļā, bet tam visam, protams, ir vajadzīgi līdzekļi. Varētu iesaistīt komandā arī kādas jaunas spēlētājas, kas iestājušās vai iestāsies

nere, kā arī pašas spēlētājas tika apsveiktas svinīgā pieņemšanā arī no Universitātes puses, rektora Jura Zaķa personā.

Lai nākotnē veicas, varbūt nākamajā sezonā tiks izcīnīts čempionu tituls...

Intervējis
MAREKS LAUVA

Jaunā alpīnisma sezona Latvijas Universitātē *Qua vadis?*

Laikā, kad dienas kļūst arvien garākas un saule kāpjas augstāk debess jumā, daudzi kalnos kāpēji kļūst nemierīgāki, domājot par jauniem vasaras kalnu maršrutiem.

Pagājušais gads Universitātes kalniešiem bija sekmīgs. Vasarā varēja piedalīties Tatrū kalnu tūrīdē, kas norisinājās divās maiņās, kā arī izmēģināt savus spēkus Šveices Alpos un Monblānā. Uz Šveici aizbrauca 56 dalībnieki. No tiem tehniski sarežģītajā Matterhornā uzkāpa seši dalībnieki, Šveices augstāko virsotni Duforšpici (4634 m) sasniedza deviņi, bet Rietumeiropas augstākajā virsotnē Monblānā (4888 m) uzkāpa 27 dalībnieki. Paralēli treniņiem un uzkāpšanai virsotnēs bija iespējams iepazīties ar Šveices skaistākajām vietām. Ceļojuma kodolu veidoja tie dalībnieki, kas 1997. gada vasarā piedalījās braucienā uz Austrijas Alpiem ar uzkāpšanu Austrijas augstākajā virsotnē Groglokknerā (3600 m).

Ko tad Universitātes alpīnisti plāno šajā vasarā?

Kā katru gadu notiks Tatrū tūrīdes. Pirmā maiņa no 6. līdz 16. jūlijam, otrā maiņa no 13. līdz 25. jūlijam, bet trešā maiņa no 20. jūlija līdz 1. augustam. Šīs tūrīdes iesākām tiem, kas pirmo reizi dodas uz kalniem.

Otrs mērķis ir Norvēģijas kalni, kurus apceļosim laikā no 31. jūlija līdz 17. augustam. Kalnu programmā ie-

LU alpīnisti Monblāna virsotnē 1998. gada augustā.

kļautas klinšu, ledus un sniega treniņnodarbības, Eiropas lielākā *Jostedalsbrin* ledāja šķērsošana (četras dienas), trīs dienu maršruts Norvēģijas alpīnistu Mekā Hurungānē un uzkāpšana augstākajā Skandināvijas virsotnē *Galdhopiden* (2469 m).

Blakus kalnu programmai ir ielānotas ekskursijas pa seno Norvēģijas galvaspilsētu Trondheimu, olimpisko pilsētīņu Lillehammeru, kā arī Oslo un Stokholmu.

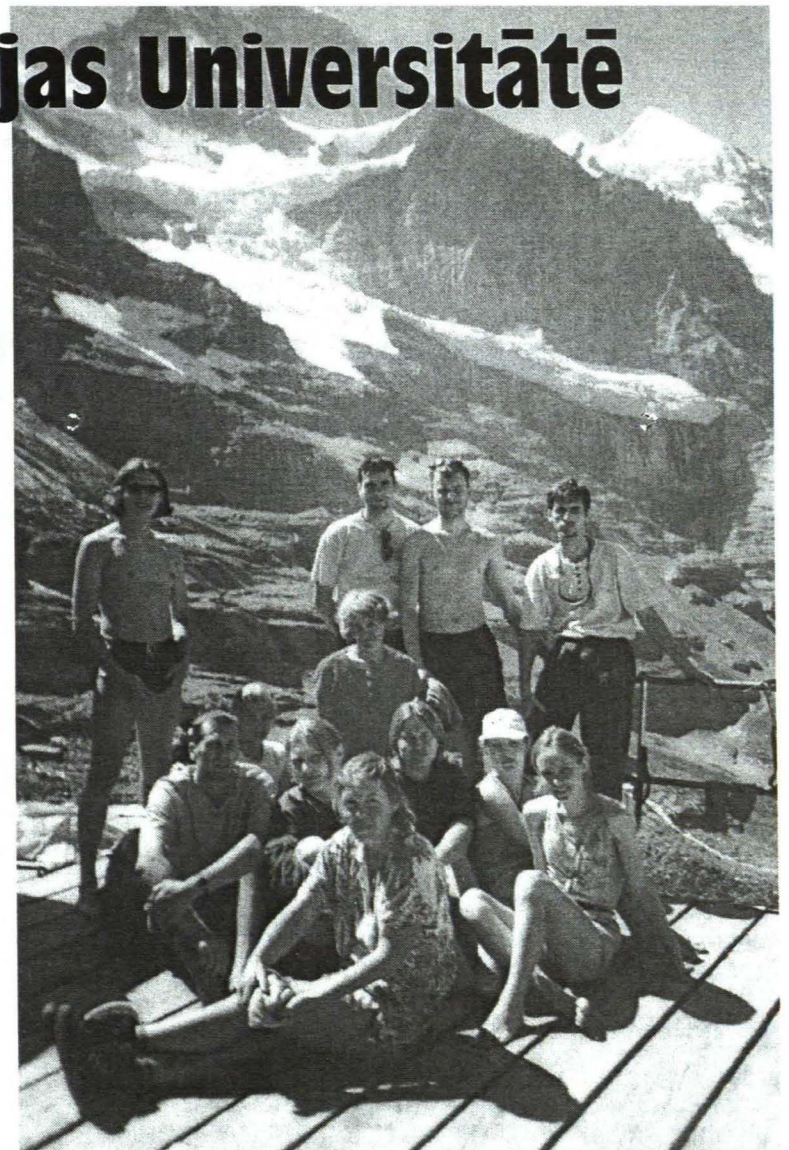
Mūsu maršruts vedīs pa klasisko Norvēģijas "zelta loku": redzēsīm brīnišķīgus ūdenskritumus, Trollju sienu un Trollju ceļu, brauksim pa Norvēģi-

jas "fjordu karali" Geirangeru.

Ceļojumā uz Norvēģiju var piedalīties kā iesācēji, tā arī dalībnieki ar nepietiekošu fizisko rādījumu. Viņiem plānoti atviegloti maršruti kalnu pakājēs.

Braucienā jūs mācīs un par jūsu drošību rūpēsies tādi pazīstami alpīnisma instruktori kā Liāna Legzdīņa, Edgars Šāblis u. c.

Visus interesentus aicinām piedalīties klinšu kāpšanas treniņos, kas notiek "Aldara" tornī katru otrdienu un ceturtdienu no plkst. 18.00. Ceļotājus uz Norvēģijas kalniem lūdzam līdz 10. maijam pieteikties LU

Tūristu klubā (Raiņa bulvāris 19, 122. istabā). 15. un 16. maijā dalībnieki izbrauks uz Jumpravmuižas klintīm pie Bauskas, kur notiks tre-

niņi un grupu komplektēšana.

Vēlot saulainu laiku un sekmīgu vasaras sezonu,

ANDRIS KRŪMIŅŠ

INFORMĀCIJA, REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

Ideāla iespēja!

<http://www.nord.lv> - šī Interneta
adrese rada

ideālu iespēju iegūt milzīgu informācijas apjomu par dažādiem kursiem, stipendiju saņemšanas iespējām, interesantiem pasākumiem Latvijā, iespējām piedalīties dažādos projektos, sadarības partneriem, kā arī noderīgas www adreses par Ziemeļvalstu augstskolām, bibliotēkām un daudz ko citu. Patiešām iesaku tev pakavēties pie šī raksta, jo noteikti kaut kas šeit būs noderīgs arī tev. Ziemeļvalstu informācijas birojam ir atrodama visplašākā informācija par visām Ziemeļvalstīm visās nozarēs. Šī adrese nodrošina kvalitatīvu, bezmaksas, jaunu informāciju. Informācija ir dažādās valodās, tajā skaitā arī latviešu.

Pirmais, ko mēs varam apskatīt, ir īsa informācija par biroju: darbiniekiem, darbības virzieniem u. c.

Otrkārt, varam uzzināt visu par informācijas biroja bibliotēku: pieteikšanās kārtību, atrodamām lietām utt.

Treškārt, un tas ir ļoti svarīgi, - informāciju par valodu kursiem (Ziemeļvalstu valodu kursiem latviešiem un latviešu valodas kursiem ziemeļniekiem), kuri notiek biroja telpās par ļoti saprātīgu samaksu. Tuvākā pieteikšanās reize uz kursiem būs septembrī. Sāc plānot jau tagad!!!

Kad esam apskatījuši nodaļu par kursiem, tad pārejam pie stipendiju sadaļas. Starp citu - vari pieteikties uz stipendijām, neatējot no sava datora! Lieliski, jo visas pieteikuma anketas, visi paskaidrojumi un komentāri ir atrodami tieši šeit. Aizpildi, nosūti un stipendija tev kabatā! Noteikti apskati šo sadaļu!

Kad esam saņēmuši stipendijas, tad droši varam domāt par mācībām Zviedrijā vai Dānijā, bet varbūt Norvēģijā. Kā izvēlēties sev piemērotu - par to pēc laiciņa, jo mums vēl ir jāiegriežas sadaļā, kur paveras Ziemeļu kalendārs ar visu pasākumu sarakstiem, kas notiks Rīgā vai citur Latvijā, saistībā ar Ziemeļvalstīm (tās ir dažādas ziemeļnieku dramaturģu izrādes Latvijā, visdažādākās izstādes un kinofilmās, semināri, kultūras dienas, koncerti utt.).

Pēc kalendāra aplūkošanas varam droši iet tālāk un uzzināt par visdažādākajiem projektiem, kas notiek sadarbībā ar Ziemeļvalstīm. Noteikti var atrast dažādas kontaktpersonas, apmainīties pieredzē vai gluži otrādi - varam kādu no saviem projektiem piedāvāt kādai sadarbības organizācijai. Tā tiešām ir lieliska iespēja rast jaunus kontaktus. Pamēģini!

Nonākuši ziņu biļetenā, varam lasīt periodisku izdevumu, kas iznāk sešas reizes gadā. Šajā unikālajā izdevumā ir īsumā apkopota visa informācija par visām aktivitātēm un norisēm saistībā ar Baltiju un Ziemeļvalstīm. Īsumā par visiem projektiem, semināriem, konferencēm un vēl daudz ko citu. Ja tev nepieciešama informācija par to, kas vispār notiek Ziemeļvalstīs - noteikti paskaties te. Šai sadaļai, tāpat kā kalendāram, ir uzkrāts arhīvs, kas ļauj uzzināt ne tikai par to, kas notiek tagad. Bet arī par to, kas bijis, kāpēc bijis, piemēram, pirms mēneša, diviem.

Tad, kad esam ielūkojušies šajā sadaļā, tad droši dodamies uz pēdējo - visplašāko, un varbūt visnoderīgāko sadaļu - uz noderīgām www adresēm. Te nu tiešām paveras milzīga iespēja uzzināt pilnīgi visu par Ziemeļvalstīm. Tā ir informācija, ko rekomendē arī pats Ziemeļvalstu informācijas birojs. Šī informācija, ko tu izmanto, nāk no attiecīgās valsts; saruna, ko, tātad, uztur valsts no saviem līdzekļiem. Šī informācija ir patiesa, ļoti jauka, jo tiek nepātraukti labota un papildināta.

Izvēloties (arī latviešu valodā!!!) sadaļu "Informācija par Ziemeļvalstīm" (<http://www.nord.lv/links/infor.html>) ir iespēja izvēlēties atkal septiņas sadaļas, kuras ietver sevī informāciju, kas var noderēt jebkuram LU studentam - juristam vai ģeogrāfam, vēsturniekam vai biologam. Jebkuram!

Aplūkojot sadaļu - Vispārēja informācija - ir iespēja iegūt

pamatinformāciju par Dāniju, Fēru salām, Grenlandi, Islandi, Norvēģiju, Somiju, Ālandu salām, Zviedriju.

Aplūkojot sadaļu - **statistika** - atkal ir iespēja uzzināt Ziemeļvalstu dažādos statistiskos rādītājus: cilvēku skaits, vidējie ienākumi, automašīnu skaits un visu pārējo. Jāatzīmē, ka serveri ir pieejami paši jaunākie statistikas dati, tāpēc viegli izmantojami dažādos vadītājiem un ekonomu kursa darbos, bakalaura un citos līdzīgos darbos. Viss jaunākais tieši tev. Nekādu grāmatu un žurnālu, tikai viena adrese: <http://www.nord.lv/links/statistics.html>.

Bet, ja tev vajag kaut kādu (vienalga kādu!) informāciju par jebkuru, jebkad izdotu grāmatu, tad griežies sadaļā - **bibliotēkas**. Šeit, izvēloties attiecīgo valsti, tu nokļūsi šīs valsts Nacionālās bibliotēkas serverī - katalogā. Izmantojot katalogu, tu vari atrast kādas grāmatas izdošanas gadu, lapaspusņu skaitu vai autoru. Pāris minūšu laikā tu varēsi uzzināt to pašu, ko pāris stundu laikā Latvijas Nacionālās bibliotēkas katalogā, paverot desmitiem atvilknīšu un pāršķirstot simtiem lapīņu. Padomā, vai tas nav lieliski: no sava datora pa taisno, piemēram, Dānijas Nacionālās bibliotēkas (R@X) katalogā. Noteikti izmanto to! Ja vien tev kaut kas interesē par kādu grāmatu - šī būs īstā adrese: <http://www.nord.lv/links/biblio.html>.

Ja nu tu esi ieplānojis doties šovasar ceļojumā uz aizjūru, tad tev noteikti nepieciešams iegriezties sadaļā - **tūrisms**. Izvēloties attiecīgās, tevi interesējošās valsts karodziņu, tev paveras iespēja uzzināt pilnīgi visu, par valsti, pilsētu, ciemu, kas būs tavā maršrutā. Vari ideāli saplānot savu ceļojumu, jo tu šeit vari uzzināt jebkura muzeja darba laiku, ieejas maksu. Vari uzzināt, kurā hotelī tev būs ērtāk nakšņot. Tu pat vari izdrukāt pilsētu plānus. Īsāk sakot - visu visu, kas tevi interesē šeit. Pirms neesi apskatījis šo sadaļu, nemaz nebrauc ārpus Latvijas robežām, jo noteikti palaidīsi garām kaut ko tādu, par ko nožēlosi pusi sava mūža. Šī ir lielākā, labākā un precīzākā tūrisma rokasgrāmata. Ideāli - tikai viena adrese un visas Ziemeļvalstis kā uz delnas: <http://www.nord.lv/links/turism.html>.

Nākošā sadaļa - **izdevniecības** - ir kā ražītā filologiem, bet labi izmantojama visiem. Šeit ir ne tikai informācija par dažādās Ziemeļvalstīs izdoto grāmatu tirāžu un izdošanas gadu, bet arī, piemēram, šo grāmatu anotācijas, recenzijas. Katra sevi cienoša izdevniecība uzskata par savu pienākumu arī Interneta lapās ielikt informāciju par izdotās grāmatas autora biogrāfiju, panākumiem. Visi dati par rakstniekiem - tieši šeit. Lieliska iespēja uzzināt kaut ko par jauniem, vēl nepopulāriem rakstniekiem. Viss par rakstošiem un grāmatas izdevušiem Ziemeļvalstu cilvēkiem šeit! Ja esi ieplānojis doties uz kādas Ziemeļvalsts mākslas muzejiem, tad ieej sadaļā - **Mākslas muzeji**. Viss par Luizianu Dānijā un par "The Museum" Somijā. Tieši šī ir adrese visiem mākslu mīlošajiem ļaudīm: <http://www.nord.lv/links/artmus.html>.

Un visbeidzot: visus studējošos interesējošā lapa - **mācību iestādes** - ļauj izvēlēties stipendiju, augstskolu, universitāti vai Tautas augstskolu. Tieši šeit ir iegūstama informācija par visām mācību iestādēm Ziemeļvalstīs. Šī ir ideāla vieta kontaktu dibināšanai, sarakstei. Pie katras mācību iestādes ir minēti arī nosacījumi mācībām ārzemniekiem. Tas nozīmē, ka ļoti vienkārši tu vari uzzināt visu, lai sekmīgi sevi pierādītu kādā Ziemeļvalsts mācību iestādē. Atliek ievadīt datorā šo adresi, un tu jau vari mācīties otrpus Baltijas jūrai: <http://www.nord.lv/links/education.html>.

Nu tā, tā bija neliela daļa iespēju, kas tev paveras, ja izmantosi Ziemeļvalstu informācijas biroja mājas lapu: <http://www.nord.lv>. Novēlu tev sekmīgi izmantot šo, patiešām ideālo iespēju!!!

ANDRIS ŠIROVS,
Bioloģijas fakultāte

SJCB vai pats sev režisors?

Ja kāds no jums kādreiz ir ceļojis kopā ar SJCB (Studentu un jaunatnes ceļojumu birojs) varat man nepiekrīst, un arī pārējiem ir tiesības uz savu viedokli. Šai rakstā nebūs runa par mūsu attieksmi pret SJCB, bet tieši otrādi. "UA" pastāvīgi lasītāji droši vien atceras, ka pagājušogad SJCB organizēja konkursu "Labākais paraksts karikatūrai", kura galvenā balva bija ceļojums uz Prāgu. Piedāvājums, protams, bija ļoti vilinošs, kuram gan negribas pēc sesijas aizceļot uz Čehiju apskatīt Karlšteinu, kā arī citas interesantas vietas. Atpūta ir ļoti nopietna lieta un tās vārdam var atļauties ziedot savu tik ļoti dārgo laiku, kura man, protams, ir ļoti maz.

Un tā, kad konkurss bija beidzies, izrādījās, ka tajā tiešām kāds ir vinnējis, un tas esmu es. Atliktu tikai priecāties un būt pateicīgiem par to, ka ir tāda devīga organizācija, jo ne katrs students var atļauties ziedot savai atpūtai Ls 85. Bet prieki par gaidāmo braucienu nebija ilgi, pirmkārt, izrādījās, ka vecā pase nav derīga šim braucienam, bet saņemt jaunu nav nemaz tik viegli, un arī vasara pa to laiku būs jau beigusies. Bet pase līdz divtūkstošajam gadam vienalga būs jāmaina, un šis iemesls apmaiņai nav nemaz tik slikts. Tātad vismaz vienu pilsoņa cienīgu darbu esmu paveicis. Tā arī sākās. Godīgi sakot, ļoti nepatīk stāvēt rindās, bet šo prieku es biju spiests izbaudīt pilnā mērā. Kad saņēmu jauno pasi, atlika tikai noformēt dokumentus, par laimi izrādījās, ka vīza maksā aptuveni Ls 50 (tranzītā caur Poliju, un tā ir tikai uz sešām dienām!) un tā man jāpērk pašam. Šādas korekcijas pelnītās atpūtas gaitā ieviesa vēsturiskas notikumu izmaiņas. Vajadzēja steidzīgi meklēt alternatīvu, jo gars jau planēja augstu virs pelēkās un nomācošās ikdienas, tikai fiziskais ķermenis bija iesprūdis nomācošajā dzīves rutīnā. Atklājās, ka ir divi kritēriji, pēc kuriem vadoties, bija jāizvēlas, pirmkārt, biļetes maksas nedrīkstēja pārsniegt maksu par Prāgas biļeti, otrkārt, vīzas cena, kuru es varētu atļauties. Godīgi sakot, šī bija dārgākā vīza

Brauciens bija patiesi neizmirstams, jo kādas ārkārtīgi pretīgas smakas dēļ, kas valdīja četrvietīgajā kajītē, man no rīta sāpēja galva

visā manā garajā mūžā. Šo apstākļu spiests, konstatēju, ka varu aizbraukt tikai uz Zviedriju. Šis brauciens izmaksāja tikai Ls 39,90 plus Ls 10 par vīzu. Brauciens bija patiesi neizmirstams, jo kādas ārkārtīgi pretīgas smakas dēļ, kas valdīja četrvietīgajā kajītē, man no rīta sāpēja galva. Uz kuģa nebija nemaz tik ļauni, bija arī iespējas izklaidēties, ja tu, protams, nevēlies salt uz klāja, pasažieru rīcībā bija deju placis, kura platība bija 3 x 3 m, kazino, kas strādāja līdz vienam naktī un sauna, kura maksāja Ls 25 stundā. Kā arī burvīga iespēja no rīta paēst pie zviedru galda. Bet diemžēl ceļojuma sagādātā bauda bija īsa, jo laika Stokholmas apskatei nebija daudz. Ekskursijas beigās biju spiests, skrienot uz trupu, rīt savu paštaisīto bigmaku. Jutos gandrīz kā apokalipses priekšvakarā un it kā šī pilsēta, kuru man steigri izdevās apskatīt, būtu pēdējā uz pasaules. Vakarā, kad atgriezos uz kuģa, savas ziņkārības nomocīts un pilnīgi apmierināts ar Stokholmu un zviedriem, es beidzot atkal labajūtā iekārtojos savā plauktā un iegrīmu saldās atmiņās par "UA" 1998. gada 17. numuru, kurā SJCB apsolīja šajā gadā atkal rīkot konkursu. Šo saldo domu ieaiņāts, es drīz vien iemīgu, neskatoties uz skaļo kaimiņa krākšanu. Tagad es ar nepacietību gaidu turpmākos SJCB rīkotos konkursus.

OĻEGS DZENĪTS

P.S. Diemžēl SJCB ceļu uz "UA" redakciju aizmirsuši

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datorsalikumu veido TOMS GRĪNBERGS
Avīzes līdz jums nogādā MAREKS LAUVA

STUDENTIEM

Mēs esam skaistumkopšanas salons ar jaunu filiāli

Basteja pasāžā

Mums ir ideja - sniegt vislabāko, lai būtu pa kabatai arī tev. Uzrādot studenta apliecību, tu iegūsti

50 % atlaidi

- matu mazgāšana, griešana, veidošana - no 4 Ls
- solārijs
- daudz kas cits

Atnāc un uztici sevi mums!

Ceļš pie mums:

Basteja bulvāris 16
tel. 7212327

P. O. T. C. P. 8⁰⁰-20⁰⁰
S. 10⁰⁰-18⁰⁰

KONKURSS

Šoreiz konkurss par apgādā "Jumava" izdotajām grāmatām, kuras var iegūt arī balvās, ja atbildēsit:

1. Kādai mērķauditorijai domāta I. Georges grāmata "Rūpniecības uzņēmumu tirgzinība"?
2. Nesen ir laista klajā jauna grāmata par to, kā organizēt savu dzīvi un atteikties no mazsvarīgām lietām, lai gūtu panākumus. Kā sauc šo grāmatu un kas ir tās autors?
3. Ko var lasīt jaunajā, nesen izdotajā Rainera Marijas Rilkes grāmatā?
4. Kāda ir jaunākā apgādā "Jumava" izdotā vārdnīca?
5. Cik vārdu ir iekļauti jaunajā latviešu-poļu vārdnīcā?

Diemžēl uz iepriekšējo konkursu neesam saņēmuši nevienu pareizu atbildi, un tā atbildes ir šādas:

Mikrovide ir firma ar kolektīvu; CV ir īsa, lakoniska informācija par cilvēku; CV un savs foto jāšūta, ja darbiniekam, iespējams, ir jāreklamē savs uzņēmums.

Savukārt, pētīt mērķgrupas kopīgās iezīmes pēc ģeogrāfiskiem datiem, dzimuma un vecuma, pēta tirgus segmentu.

Bet par to, kāda saistība "Jumavai" ar Dzīvamavai ielu - to jūs, siltajā pavasarī pastaigājoties, varat noskaidrot.

Atbildes uz šo jauno konkursu gaidām līdz 7. maijam.

Pasaku māja "UNDĪNE" piedāvā

Aprīlis

Piektdien, 30.04. plkst. 18⁰⁰ režisora Džona Burmana filma "Ekskalibūrs" - par Merlīnu, Kamelotu un karali Artūru.

Maijs

Sestdien, 1.05. plkst. 18⁰⁰ "Par Dzelzs zāli un Straumi". Dzejnieks un virsaitis Arvīds Ulme.

Piektdien, 7.05. plkst. 18⁰⁰ "Zeme". Ūsiņu radošo darbnīcu vakars.

Sestdien, 8.05. plkst. 18⁰⁰ "Astoņu zīļu tradīcija". Trešā zīle - Ūsiņi - ar dziesmām, dejām un bildēm. Vada Dainis Ozoliņš un Valija Tūrs, spēlētā folkloras grupa "DUAN ALLTA".

Piektdien, 14.05. plkst. 18⁰⁰ "Vara saknes, zelta zari". Dina Kauliņa. Tēma: "Ornamenta augšana baltu jostās."

Sestdien, 15.05. plkst. 18⁰⁰ "Sauls josta". Andris Mičulis. 8. tēma: "Ideogrāfiskais pirmraksts. Raksturīgākie ideogrammu veidi, to simboliskā, maģiskā, norādošā un informatīvā nozīme."

Piektdien, 21.05. plkst. 18⁰⁰ Mela Gibsona filma "Drošsirdis" Džeimsa Hornera mūzika.

Sestdien, 22.05. plkst. 18⁰⁰ "Sauls josta". Andris Mičulis. 9. tēma: "Ziņas par fonētisko rakstību un senajām bibliotēkām. Ieskats par seno cilpu-mezglu rakstu. Fonētiskie senraksta veidi un to šifrēšanas problēmas. Šifrēšanas mēģinājumi un tālākās iespējas."

Piektdien, 28.05. plkst. 18⁰⁰ "Pasaku zemes ziedi". Radošo darbnīcu vakars.

Sestdien, 29.05. plkst. 18⁰⁰ Austras Pumpures koncerts.

Ieejas maksa "Undīnes" pasākumos - svece un pasaka. Sīkāka informācija (Ingus Zālītis) pa tālr. 760061.

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586 (pastkastīte atrodas vestibālā blakus telefona automātiem)
Tālrunis: 7222944; mājas lapa: <http://ieva05.lanet.lv> - luua
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Reģistrācijas apliecība Nr. 535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.